

DIRVA

THE FIELD
Nr. 3
Sausio-January 19, 1956
Cleveland, Ohio

J. T. Sekretorius vėl keliauja

Jungtinių Tautų Gen. Sekretorius Dag Hammarskjöld pereinąs sekmadienį išvyko istorinės kelionės. Tarp daugelio jo ligi šiolei atliktų kelionių, kai jis jau yra aplankęs Europą, Pietų Ameriką ir Aziją, ši gal bus antroji, kuriai skiriama didelės reikšmės.

Pirmoji tokia didelio masto kelionė buvo pereinąs metų sausio mėn., kada Dag Hammarskjöld keliavo į Peipingą su komunistinės Kinijos premjeru pasiūlydami dvienuolikos JAV karo lauknų paleidimo. Tie lakūnai, kaip žinia, buvo kinų paimiti nelaisvėn Korėjos karo metu. Pagal paliaubų sutartį jie turėjo būti paleisti, kaip ir visi kiti, bet komunistai juos užlaikė, kaltindami juos šnipinėjimu. Dabar jau tie lakūnai Amerikoje ir kiekvienas pradėjęs naują gyvenimą.

Si antroji kelionė, kurioje Gen. Sekretorius ketina ilgokai užtrukti, tikrovėje turi jį vesti į Indiją, kurios Bangaloro mieste įvyksta Jungtinių Tautų žinioje veikiančios Azijos ir Tol. Rytų Ekonominės Komisijos dydiktoji metinė sesija. Bet šio kelionės skiriama daug reikšmės, nes ryšium su ta konferencija, Gen. Sekretorius ketina aplankyti visą eilę valstybių, JT narių, o jų tarpe ir Viduriniuosius Rytus, kur šiuo metu atsiradę starptautinis neramumų židyns.

Pereinąs penktadienį specialiai sušauktoje JT korespondentų konferencijoje Gen. Sekretorius reporteriams papasakojo apie savo projektuojamą kelionę, tardamas, kad ta proga jis aplankys ir turės pasikalbėjimų su naujuoju britų užs. reik. sekretoriumi Lloyd, Londone, paskui jis busias Izraelyje ir aplankysiąs arabų šalis, išskyrus Jordanią, kur jis negalės būti dėl laiko stokos.

Atrodytų, kad Gen. Sekretorius lankysis ne tik Izraelyje, bet ir Sirijoje, kuriodvi pastaruoju metu savo bylą turi atnešusios į Saugumo Tarybą. Nors Saugumo Taryba Sirijos skundą dėl Izraelio užpuolimų įnešė tenai prieš šventes, tačiau ligi šiolei dar galutinai nepavyko Saugumo Tarybai pasiekti jokio sprendimo. Posėdžiai turėjo būti tęsiami šią savaitę.

Arabų valstybes palaikydama, Sovietų Sąjunga Saugumo Tarybai perša siūlymą, kad Izraelis būtų pasmerktas už gruodžio 11 d. užpuolimą, kuriame žuvo per penkiasdešimt Sirijos kareivių, reikalaujant, kad būtų atlyginti ir nuostoliai. Vakariečių blokas taipgi siūlo Izraelį papeikti, bet nereikalaujama nuostolių atlyginimo, o jis numatomas ateičiai, jei Izraelis dar sykį tai pakartotų. Tuo tarpu penktasis nuolatinis Saugumo Tarybos narys — tautinės Kinijos atstovas siūlo, kad Izraelis gera valia, be jokio Saugumo Tarybos nutarimo, sutiktų apmokėti Sirijai nuostolius. Izraelis, žinoma, nemanoma mokėti ir ginasi, kad Sirijos akcija jį privertė imtis ginkluotų priemonių.

Turint šiuos įvykius prieš akis ir žinant, kad arabų pasaulyje pastaruoju metu ir kitokių žygių prieš Vakarų valstybes yra padaryta (Jordano krizė dėl jo dėžimosi į Bagdado pakta), šita

Gen. Sekretoriaus kelionė, daugelio manymu, yra neabejotinai surišta su taikinimo reikalais.

Pats Gen. Sekretorius, kaip jis pareiškė, negali nei turėti teisės oficialiai ką nors daryti, kad besiužpuldinėjantios šalys susitaukytų, bet jis aiškino, kad jis abiem pusėm bus prieinamas, jei jos norėtų kalbėtis. Šeštus metus iš eilės nuolat besikartoją neramumai Viduriniuose Rytuose, išties, sudaro grėsmę taikai, ypač dabar, kai į tą areną matėsi Sovietų Sąjunga.

Sovietai jau ne tik arabus palaiko Jungtinėse Tautuose, bet ir technikinę pagalbą jiems duoda ir žada. Prisimenant Gen. Sekretoriaus tiesioginį kelionės tikslą — Ekonominės Komisijos konferenciją, kur bus daug kalbų apie didžiųjų valstybių pagalbą, Hammarskjöld patvirtino, kad ta pagalba yra reikalinga, bet gal geriausia būtų, jei būtų duodama per Jungtines Tautas. Taisyk, anot Hammarskjöld, būtų išvengta skolintųjų konkurencijos. Šia proga verta prisiminti, kad ir JAV, kurios civilizacijoje atsilikusiesiems kraštams pagalbą duoda pagal savo vadinamąjį Point Four, dabar yra susirūpinusios ir pasiryžusios tą pagalbą padidinti, kad sovietai neužbėgtų už akių.

Tarptautinės organizacijos, kurios dalyvauja ir sovietai, tarnautojų būdamas, Dag Hammarskjöld kitaip ir atsakyti negali. Negalima iš jo laukti, kad jis viešai sakytų, jog neimkite iš sovietų, o imkite iš JAV. Jungtinių Tautų oficiali nuomonė dėl pagalbos yra ta, jog nesvarbu iš kur ta pagalba, bet svarbu, kad ji nereikalauja laisvės atsižadėjimo. Nesmerkiamas individualus pagalbos davimas, bet siūlomas kolektyvinis — per pačią organizaciją, kuri kaip tik tam reikalui ir specialius padalinius turi. O šiuo atveju Hammarskjöldo siūlymas, kad tokia pagalba

Kada kas ketvirtas parlamento atstovas komunistas...

Partinis susiskaldymas — Prancūzijos vėžys
(Mūsų Europos bendradarbio)

Antra naujųjų metų dieną Prancūzijoje įvykė rinkimai į tautinį susirinkimą (tautos atstovybę) atnešė daugiau staigmenų, negu buvo pagrindo pranašauti. Jeigu ligšiolinis ministeris pirmininkas Edgar Faure paleido parlamentą, tikėdamasis, kad po rinkimų Prancūzijoje bus galima sudaryti pastovią vyriausybę, tai jis skaudžiai apsiriko. Partinis susiskaldymas gal niekad taip pragaištingai neatsiliepė Prancūzijos valstybės gyvenime, kaip šiandien.

Pirmiausia susipažinkime su rinkimų duomenimis: komunistų 150; respublikonų frontas (Mendės-France) 188 (iš jų 95 socialistai, 49 radikal-socialistai); dešiniojo centro frontas (Faure) 204 (iš jų 72 tautos respublikonai, 96 nepriklausomieji); Poujade — 51. Palyginti su buvusiojo parlamento sudėtimi beveik neįmanoma, nes šį kartą radikal-socialistai ir buv. de Galle šalininkai buvo susiskaldę, iš kitos gi pusės, atsirado naujų susibūrimų.

Tačiau iš sudėties analizės matytis bendrosios tendencijos, pa-

būtų duodama per JT, sutinka kaip tik su jo politika, nes jis visą laiką rūpinasi, kad viskas centruotųsi JT, kadangi ji yra tarptautinė organizacija.

Manoma, kad galgi toks jo ištikinimas ką nors gero ir laimės. Ekonominės Komisijos konferencijoje, kuri kaip tik apima tuos kraštus, labiausiai civilizacijoje atsilikusius. O ką dėl taikos Palestinos erdvėje, tai laikas Jungtinėse Tautose mano, kad tik žydams bus geriau, jei konfliktas bus sprendžiamas JT, atsisakius D. Britanijos tarpininkavimo, kai tai buvo anksčiau Edeno siūlyta.

S. Narkėliūnaitė

aiškėjusios per šiuos rinkimus. Pirmiausia, 50 naujų vietų laimėjo komunistai. Bet kas nuostabiau, kad jie savaime nesurinko daugiau balsų, nekaip per paskutinius rinkimus 1951 metais. Jų nušimtis bendrame paleido parlamentą, tikėdamasis, kad po rinkimų Prancūzijoje bus galima sudaryti pastovią vyriausybę, tai jis skaudžiai apsiriko. Partinis susiskaldymas išėjo komunistams į naudą. Dabar pasidarė taip, kad naujame parlamente kas ketvirtas atstovas yra komunistas.

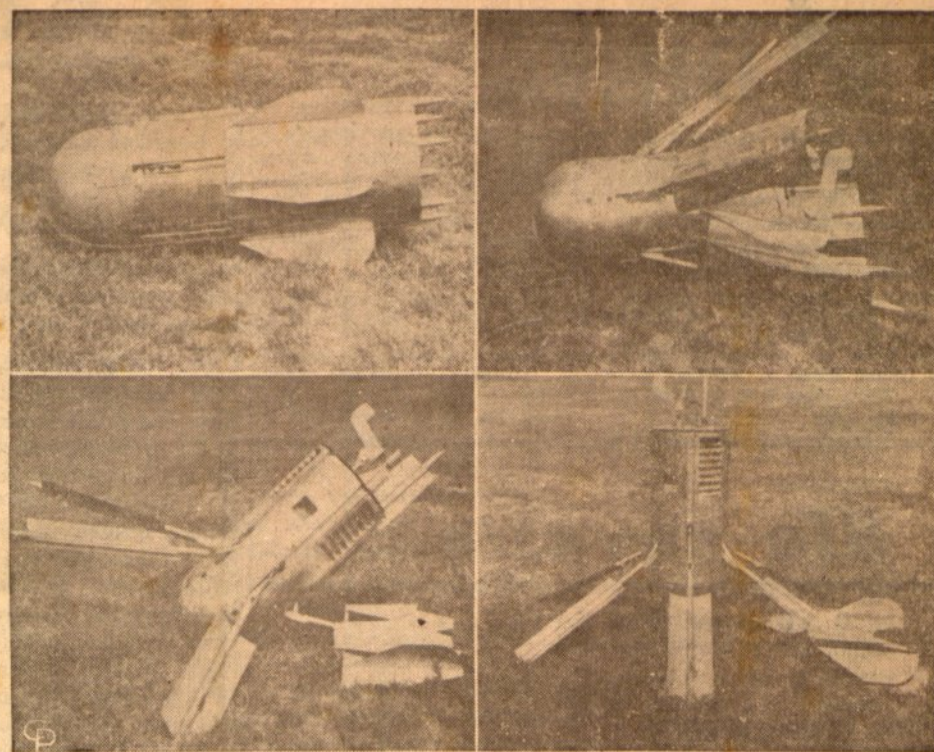
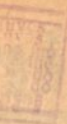
Antras dalykas, kuris krenta į akį, yra gen. de Gaulle sukurtas judėjimo išnykimas. Pereitame parlamente buvo 118 jo šalininkų. Tas judėjimas sudarė gausiausia skaičiumi frakciją. Dabar jis sutirpo iki maždaug 30 atstovų, bet ir tie yra susiskaldę. Dalis buv. degaullininkų nuėjo su Mendės-France kairiuoju frontu, kita dalis susiliejė su Faure. Tarp kita ko, **nebeišrinktas ir lietuviams gerai pažįstamas R. Schmittlein, savo laiku gyvenęs Lietuvoje ir išleidęs visą eilę veikalų apie Lietuvą.**

Yra daug priežasčių, kurios nušlavė nuo politinio gyvenimo paviršiaus de Gaulle sukeltą judėjimą. Po antrojo karo protarpiais atrodė, kad generolui, nepaprastai pasižymėjusiam karo metu, bus lemta suvaidinti prancūzų viešojo gyvenimo atnaujinimo vaidmenį. Tačiau jis pasirodė, kaip silpnas politikas, o ypač jį sumalė prancūzų politiniame gyvenime įsigalėję papročiai. Jo šalininkai ėmė nebeklausti vado nurodymų, dalis jų užsigėdė įeiti į vyriausybę, nors pats de Gaulle skelbė beatodairinę opoziciją visam Prancūzijos valstybiniam režimui. Tokiu būdu judėjimas suskilo ir nebeteko ktakos rinkikų masės. Rinkimų duomenys tikrai patvirtino irimo procesą, jau seniai vykusį de Gaulle organizacijoje. Pats generolas prieš kelis metus pasitraukė iš politinio gyvenimo, o per paskutiniuosius rinkimus išnusiųlimo iš viso nėjo balsuoti.

Trečia aplinkybė, kuri sudarė staigmeną, buvo nepaprastai didelis balsų skaičius, kurį surinko Pierre Poujade. Buvo manoma, kad jis daugį daugiausiai turės pasitenkinti 10 atstovų. Į naująjį parlamentą įėjo 51 jo šalininkas.

Savo laiku rašėme apie šį Pietų Prancūzijoje (Saint-Gère) gyvenantį jauną vyrą, nedidelės popierio krautuvės savininką, kurs nuo 1953 metų ėmė garsėti, kaip maištininkas prieš valdžios renkamus mokesčius. Per trumpą laiką jis sugebėjo suburti smulkius verslininkus; jo sukurta organizacija turi netoli vieno milijono narių.

Poujade pasižymėjo kaip veržlus organizatorius ir niekuo nesivaržas demagogas. Jis savo prakalbose parlamentą kitaip nevadina, kaip "mėšlo krūva". Jis mitinguose kalbėjo, jog pakarsiuos tuos savo šalininkus, kurie, patekę į parlamentą, neklausys iš jo ir organizacijos vadovybės

JAV laivyno oro stotis, kuri išmetama iš lėktuvo, pati susistato ir pradeda oro registravimo darbą, drauge Morzės abėcėlės pagalba darydama radijo pranešimus. Per minutę perduoda 17 žodžių.

Perdėtas džiaugsmas

Beveik viso pasaulio spauda ir radijas skelbė, kad J. T. dešimties metų gyvavimo istorijoje, ko tikrosios taikos nesudaryta, sekmingiausias buvo 1955 metais, nes jon vienu sykiu buvo priimta 16 naujų narių. Ypač tuo didžiulioji Kanada, kadangi naujų narių priėmimui didžiausias pastangas padėjo jos ministeris Martin.

Reikia labai abejoti, ar yra pagrindo tokiam džiaugsmui. Pirmiausia, reikia atvirai pasakyti, kad tarptautinėje politikoje J. T. O. nevaiddina ypatingo vaidmens nuo pat jos įsikūrimo pradžios. Visi pagrindiniai politikos klausimai yra sprendžiami (4 didžiųjų) už J.T.O. ribų, o pačiai organizacijai yra paliktas tikrai reprezentacinės funkcijos. Savo dešimties metų gyvavimo laikotarpyje, J.T.O. išnešė tikrai vieną didelį sprendimą: ginti užpultąją Pietų Korėją. Vienok ir

šius verslininkus nemokėti mokesčių, jis maištavo prieš valstybę ir prieš valdžią. Jis pats savo kandidatūros neišstatė, bet užtat 51 jo šalininkas įeina į parlamentą.

Poujade pasisekimas rodo, kad prancūzų tautoje esama plačiai (Perkelta į 8 pusl)

šiam atsitikime priešas nebuvo tinkamai nubaustas ir iki šio laiko tikrosios taikos nesudaryta. Negalima sakyti, kad J.T.O. yra visai nereikalinga. Koki ji bebūtų, kad ir šlaba, bet visvien ten susitinka įvairių valstybių atstovai. Jeigu klausimų ten ir neišsprendžia, tai nors paruošia dirvą dvišaliam klausimų nagrinėjimui. Be begamųjų reikalų reguliavimo, J.T.O. yra ir propagandinė arena. Klysta kas mano, kad tik Maskva geriausiai ir gabiausiai išnaudoja tą galimybę.

J.T. Organizacijoje sovietinis blokas turėjo penkis ir net šešis balsus: Stalinas sutiko įeiti į J. T. O. tik trijose asabose, todėl buvo pripažintos teisės sovietinei Ukrainai ir Baltgudijai, o Lenkija ir Čekoslovakija užpildė sovietinį bloką. Iki 1948 metų pusės Jugoslavija buvusi tos grupės nariu, dabar vėl yra ten palinkusi.

Tas tikrasis bolševikinis sąstatas dabar dar padidėjo priėmus Albaniją, Bulgariją, Rumuniją ir Vengriją. Kiekviena proga jos pasisako prieš Vakarus, o ypač prieš J. A. Valstybes.

Praeiūt metų balandžio mėn. Afrikos-Aazijos valstybių konfe-

VISAM PASAULY

• Valstybės Sekretorius J. F. Dulles priėmė pavergtųjų tautų atstovus. Priėmimo, kuris tęsėsi 45 minutes, išklausė pavergtųjų tautų atstovų pareiškimus. Vėliau Valstybės Sekretorius priėmė laikraštinių atstovų. Tame priėmime lietuvių atstovavo Laisvės Komiteto pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas. Patį priėmimą viso pasaulio spauda laiko reikšmingu įvykiu.

• Pentagono pripažinimu, virš Amerikos plotų dieną ir naktį skraido JAV sunkieji bombonešiai, pakrauti atomine bombom, kad reikalui esant galėtų skristi į sovietų valdomus plotus ir ten jas išmesti. Tai didelio atsargumo priemonės, kad JAV nebūtų užpulta iš pasaly.

• Rytų Berlyno komunistų pastangomis įvyko demonstracijos, kuriose buvo į gatves demonstruoti išvesta apie 12,000 gyventojų. Demonstracijos buvo nukreiptos prieš Berlyno padalinimą. Esą, turi jį valdyti tik Rytų Vokietija.

• Egipto min. pirm. Abdel Nasser pranešė, kad baigia karinės vadovybės valdomą laiką. Būsiąs išrinktas maždaug iš 300 atstovų parlamentas, kurie bus parinkti paties Nasser ir eis vienam sąrašui.

• Rusija paskelbė naują penkmečio planą, kuriame iki 1960 metų nori ypatingai dėmesį skirti sunkiajai pramonei. Ypatingai daug nori pasigaminti plieno. 1955 metais JAV pagamino plieno 106 milijonus tonų, o Rusija 45 milijonus tonų.

• JAV įsileido 4 rusų mokslininkus susipažinti su Salk anti-poliniais vaistais ir su jų vartojimo metodais. Į JAV jie atvyksta sekančią savaitę.

• General Motors Corp. pranešė, kad ji 1956 metais išleis virš bilioną dolerių naujų automobilių gerinimo projektams.

• Anglija į Kipro salą siunčia vis daugiau kariuomenės, išmokytos tvarką palaikyti kalnuotuose kraštuose. Kariuomenės atvyksta daugiau, o neramumai ir žudynės ne kiek nemažėja.

• Kaliforniją vėl kankina nauja potvynių banga. Daug gyventojų turi palikti gyvenvietes.

• Rytinė Vokietija yra vienintelis Europoje kraštas, kur gyventojų skaičius vis mažėja ir mažėja. Ligi šiol yra išbėgę arti 3 mil. vokiečių. Pastaruoju laiku bėgimas iš Rytinės zonos į Vakarų ne kiek nemažėja.

rencijoje Bandunge buvo prieita prie susitarimo dėl vieningos taktikos tarptautiniuose klausimuose. Šios grupės vyriausiuoju motoru yra Indija ir kom. Kinija.

Indija formaliai užima neutralią padėtį, bet griežtai yra nusistaciusi prieš vakarietišką įtaką savo terene. Jų anticolonializmas, nukreiptas prieš vakarietiškąją įtaką, visai nenori atsisukti prieš sovietiskąją įtaką.

Priėmus į J.T. Ceiloną, Jordanią, Laosą, Libiją, Nepalį, Kambodžą, toji valstybių gurgė tapo dar daugiau sustiprinta. Kaikuriuos naujai priimtos valstybės turi tikrus ryšius su Vakarais: Laos ir Kambodža su J.A. Valstybėmis, o Ceilonas, Jordanija ir Libija su Didž. Britanija. Kadangi tie ryšiai yra tik paviršutiniai, kai kur net įtempti, todėl šios valstybės nepasisakys nei prieš Afrikos-Azijos bloką ir nei prieš Sovietų Sąjungą. Iš viso ko atrodo, kad jos veiks sutartinai prieš vakarų valstybes.

Kaipo tikras sąjungininkus Vakarai gavo tikrai tris narius: Ispaniją, Italiją ir Portugaliją. Visos jos yra antikomunistiniai nusistaciūsios ir įvairiomis sutartimis tarpusavy susirišusios. Irlandija Vakarams bus tik dalinu sąjungininku, nes nori laikytis ko toliausiai nuo tarptautinės politikos, bet iš tikrųjų neatsidurs sovietiniame bloke. Austrija ir Suomija užims neutralią padėtį, nes jos yra priklausomos nuo Sov. Sąjungos ir priėmusios įvairius įsipareigojimus iš Maskvos. Abi jos deklaravo, kad neprisidės prie jokių karinių sutartių.

Pagal gryną apskaičiavimą, iš priimtų į J.T.O. naujų 16 narių, tikrai trys sustiprino Vakarų bloką, 4 yra Sovietų satelitai, 3 laikysis neutraliai prieš abu blokus, o likusieji 6 iš Afrikos-Azijos bloko yra daugiau laviruojantieji į sovietinį bloką.

Argi dėl viso to Vakarų spauda ir radijo turi džiaugtis ir skaityti didelių Vakarų diplomatinio laimėjimo?

Juozas Šarūnas

VOKIEČIAI RYTŲ EUROPOJ

Vokiečių "Volksbote" rašo, kad Rytinio bloko valstybėse esama dar apie 3 mil. vokiečių, 900.000 iš jų yra Sov. Sąjungoje, apie milijoną lenkų valdomose srityse, apie 300.000 Vengrijoje ir Čekoslovakijoje, apie 400.000 Rumunijoje etc. Ypač sumažėjo vokiečių skaičius Rytprūsių šiaurinėje dalyje, vad. "Kalinigrado srityje", kur beveik, vokiečių spaudos žiniomis, tik 600-800 vokiečių iš viso, o iš jų nė 20 — Karaliaučiaus mieste. Šie vokiečiai norimi subolševikinti, o kiti sulenkinami ir nuvokietinami. Su lenkais Vokiečių Raud. Kryžius susitarė, kad ateinančiais metais į Vokietiją bus grąžinama kas mėnuo po 800 žmonių.

JAV orinių jėgų meteorologinis balionas paleidžiamas į erdvę prie Vernalis, Kalifornijoje.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Registravimas kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00. Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Artėja Vasario šešioliktoji. Nepriklausomybės metais tai buvo didelio džiaugsmo ir padėkos diena. Dabar, gi tautai baisingai priešpauliai nešant, Vasario šešioliktoji yra susimastymo, naujų laisvės kovos priemonių ieškojimo, dažnai ir piniginės prievolės laisvinimo reikalams atlikimo diena.

Artėja iš eilės trisdešimt aštuntosios tokios šventės. Vėl mes viešuose ir privačiuose minėjimuose kalbėsime, kad nepriklausomą gyvenimą gyvenome dvidešimt dešimt metų, kad po to vėl 16 metų, antrojo pasaulinio karo audrose, Lietuvai užkerta svetimųjų priešpauliai kilpa... Kalbėsime save guosdami, bet kai tą mūsų kalbą išgirs ne mūsų tautybės žmonės, kurie nežino mūsų tautos ir valstybės istorijos, jie mumis reikiamai nesuprās, jie mumis, ir galėdami, neišties pagalbos rankos, nes jie manys, kad mes esam pripuolamieji, karų aplinkybėse susikūrę ir karų aplinkybėse beveik išnykę...

Artėja Vasario šešioliktoji šventė ir drauge artėja reikalas susitvarkyti su mūsų valstybės nepriklausomo gyvenimo terminais. Juk mūsų bendrajai reikalui baisingai didelė žala daroma, kada mes kitiems aiškiname, kad gyvenome tik 22 metus nepriklausomo gyvenimo laiką. Ir svarbiausia, kad tai sakdami, mes sakome neteisybę. Juk mūsų valstybinės tradicijos siekia daugiau kaip 500 metų. Juk tai iškelti ir įtakingiesiems išaiškinti prieš trejus metus Tautinė Sąjunga buvo surengusi sąskrydį Washingtono. Ir to sąskrydžio atgarsiai vėliau buvo labai malonūs bendrajai lietuviškam reikalui.

Vasario šešioliktoji, kaip mūsų vėlesnio nepriklausomo gyvenimo laimėjimą, mes esame įpratę švęsti ir tos šventės neatšizadėsim. Ir jos nereikia atšizadėti. Bet mums ta proga nereikia vien raišiskai minėti tik 1918 metais vasario 16 d. paskelbtą Nepriklausomybės atstatymo aktą, bet tą dieną bendrai minėti Lietuvos valstybinio gyvenimo sukaktį. Kalbose saviems ir svetimiems iškeliant, kad mes minime jau 503 Lietuvos valstybinio gyvenimo sukaktį, kad ją minime vasa-

rio 16 d. todėl, kad tą dieną paskelbtas Lietuvos valstybinio gyvenimo akto deklaruota Lietuvos nepriklausomybė, išsivadavus iš svetimųjų pavergimo.

Taip aiškindami mes tikrai būsim teisiūs, mes netrumpinsime savo valstybinio gyvenimo, mes galėsime įtikimiau svetimųjų tarpe kelti Lietuvos laisvės bylą, rasti daugiau taktinių ir remėjų mūsų šventuose siekimuose.

Toks mūsų savotiškas kuklumas, trumpinant Lietuvos valstybinio gyvenimo laiką, gyvenant pačioje Lietuvoje, mums nedarydavo skriaudos. Bet dabar, darydavo kovą, skriauda didelė, tikrai vengtina.

Tautinė Sąjunga, kuri anuo žygiu į Washingtoną, daug pasitarinavo lietuviškajam reikalui, ruošiasi naujam sąskrydžiui. Be abejo, bus keliama ir nauji šūktai ir kitaip parodomas lietuviškas dvasinis turtas, bet tikrai nevengtina, kad būtų svetimiems aiškiai ir šį kartą stipriai akcentuota mūsų 503 metų valstybinio gyvenimo kelias. Bet taip pat bus daug padaryta, jei ta pačia proga kiekvienas dabartinis užsienio lietuvis, kalbėdamas apie mūsų valstybinį gyvenimą, kalbės ne apie 38 metų laikotarpį, bet apie 503 metų laiką.

Sausio mėn. KARYJE pradedama spausdinti graikų klasiko Ksenofono "DEŠIMTIES TOKS-TANCIŲ ŽYGIS".

Ugisakykite KARJ nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykite vieną egzempliorių nemokamai susipažinti, rašykite:

KARYS, 916 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N. Y.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PRospect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Treciad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. oficio ARmitage 6-0161
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antradi., trečiadi., penktadi., 10 ryto — 1 p. p. trečiadieniai, 12-4 p. p. šeštadieniai.

KAS ir KUR

• Skubiai paieškomi Edmundas ir Henrikas Survilos, kurie po karo būk gyvenę Hamburge. Žinantieji jų adresus praneškite Dirvai. Yra labai svarbios žinios.

• Muz. V. Kerbelis su šeima, anksčiau gyvenęs Argentinoje, dabar persikėlė į Kanadą.

• Dr. Juozas Sidagis, kartu su 1150 tremtinių, Gen. Langfitt laivu, sausio 8 d. atplaukė į New Yorką ir išvyko nuolat apsigyventi į Detroitą, kur jau nuo ankščiau gyvena jo brolis. Dr. Sidagis atvyko su žmona. Apie jo atvykimą rašė visi New Yorko laikraščiai, pabrėždami, kad dr. Sidagis per savo tremtyje buvimo laiką yra padėjęs apie 50 tūkšt. asmenų. Pirmą jis dirbo DP ligoninėse, o vėliau lydėdavo tremtinių transportus. Per pastaruosius šešerius metus jis yra dirbęs apie trisdešimtyje įvairių laivų.

• New Yorke, Feigle Gallery, vyksta Adomo Galdiko dailės paroda. Parodoje išstatyti 23 jo kūrinių, daugiausia sukurti 1952 — 1955 metais.

• Alena Devenienė, VT pirmininkė, į Vokietiją išvyksta sausio mėn. 19 dieną.

• Dail. Romas Viesulas, kuris pereitais metais yra dalyvavęs visoje eilėje tarptautinių parodų, vasario mėn. turės ir savo individualią grafiką ir piešinių parodą. Ji vyks New York Public Library Huston skyrus galerijoje.

• Liet. Bendruomenė Sao Paulo (Brazilijoje) steigti buvo išrinkta laik. org. komisija, į kurią įeina prof. A. Stonys (pirm.), Dr. E. Draugelis, H. Mošinskienė, M. Remenienė ir kun. J. Šeškevičius. Bendruomenės veiklai turima gražių planų, ypač lietuvių tautiniam susipratimui stiprinti.

• Vasario mėn. 11-12 dd. Illinois universitete (Urbanoje) vyks akademiniis sąskrydžiais. Prelegentais jau yra sutikę būti Saulius Šimoliūnas (Detroit), kuris kalbės egzistencializmo filosofijos klausimais ir Rasa Gustaitytė (Oberlin), kuri skaitys paskaitą tremtinių įsikūrimo problemomis. Pilna sąskrydžio programa bus pranešta vėliau. Studentai iš Detroito, Clevelando, ir Chicago yra kviečiami dalyvauti. Sąskrydį rengia Lietuvių Studentų Santara.

• Detroitiečiams primename, kad sausio 22 d., 5 val. p. p. St. Clemens salėje, kamps 25 g-vės ir Michigan įvyksta Kunig. Birutės Karių šeimų Moterų D-jos jauskus ir linksmas pobūvis-arbatėlė pajavairintais vašėmis, muzika ir programa, kurią atliks akademinių jaunimas.

Vaišės \$1.50, studentams \$1.00.

• Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos ruošiamas Stu-

dijų Dienos įvyks Chicagoje ir New Yorke tuo pačiu laiku, būtent, š. m. vasario mėn. 4-5 d. d. Studijų tema — "Lietuviškos vertybės ir studentijos santykiai su jomis". Paskaitas skaitys mūsų žymieji profesorai bei kultūrininkai, taip pat ir patys studentai.

• A. Auuginavičienė sutiko skaityti paskaitą per Liet. Stud. S-gos CV ruošiamas Studijų Dienas Chicagoje; tema — "Lietuvių kultūrinės vertybės mūsų lietuviškos priežastis". Atvykę į Studijų Dienas New Yorkan, turės progą išgirsti Dr. J. Girnių, kuris skaitys paskaitą panašia tema.

• Studijų Dienų metu debatus praves ir juose dalyvaus šie studentai: New Yorke — Alg. Vedeckas (moderatorius), J. Bilėnas, Rūta Žukaitė, V. Kleiza; Chicagoje — J. Šmulkštys (moderatorius), D. Šeputaitė, L. Širmulytė, D. Valančiūtė.

DETROIT

TAUTINIS SĄJUNGOS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

A.L.T. S-gos Detroito skyriaus metinis narių susirinkimas įvyks sausio mėn. 22 d. (sekmadienį) 21 val. 30 min. buv. Lietuvių Svetainėje. Šiame susirinkime bus padarytas išsamių valdybos pranešimas iš skyriaus veiklos ir kitais šiuo metu aktualiais ir svarbiais klausimais. Bus renkama nauja valdyba, komisijos bei skyriaus atstovai ir apsarstyta visa eilė dienotvarkėje iškeltų klausimų.

Visi skyriaus nariai kviečiami gausiai susirinkime dalyvauti ir pareikšti savo nuomonę sprendžiant aktualiuosius klausimus.

KVIEČIA KŪREJUS-SAVANORIUS

Detroito L. K. Kūrėjų-savonorių iniciatorių grupė kviečia visus kūrėjus-savonorius, gyvenančius Detroito, Vinsoro, o taipogi ir gyvenančius šių miestų apylinkėse, į visuotiną susirinkimą.

Susirinkimas bus sausio mėn. 22 d. 12:30 val. p. p. Sv. Antano parapijos mokyklos patalpose (W. Vernor ir 25 gatv. kampas). Per susirinkimą bus aptariami L. K. Kūrėjų-savonorių svarbiausi klausimai.

PAMINĖTA 10 METŲ NUO PABALTJO UNIVERSITETO ĮSISTEIGIMO SUKAKTIS

Detroito ASS skyrius sausio 8 d. ASD sekr. Lilės Petrauskaitės bute suruošė jauką įvadą į šių metų veiklą — susirinkimą-minėjimą. Dar teberusenant švenčių nuotaikai ir žiemos stovyklos prisiminimams, (ASS stovykla įvyko gruodžio 27 — sausio 2 dd., Mesick, Mich.) pirmininkaujant Korp. "Vytis" pirm. A. Augūniui buvo dėti pamatai ateities veiklai, dailintasi žiemos stovyklos įspūdžiais su joje nedalyvavusiais nariais ir svarbiausia, paminėta 10 metų nuo Pabaltijo Universiteto įsistieigimo

sukaktis. (U. buvo įsteigtas 1946 m. kovo 3 d., Pineberg, Vokietijoje). A. Astašaitis, kaip minėto universiteto studentas skaitė ta tema referatą.

Nors jau ir sukanka septyneri metai kai jis nebeegzistuoja, tačiau jo atmintis yra tikrai pamiršimo verta — gal ne tiek iš praktiškosios, kiek iš simbolinės pusės. Tai buvo pirmasis Pabaltijo Universitetas — trijų Pabaltijo valstybių tremtinių, ryšto, vienybės ir veržlumo manifestacija.

Prelegentas pajavairino paskaitą universiteto nuotraukų parodymu, kur žodžiai tapo įvaizdinti atmintyje, o studentų tarpe teko atrasti ir pažįstamų veidų. Po trumpos kavutės pokalbių ir diskusijų lydimos skirstytasi namo su jaukia akademine nuotaika. Ateityje tikimės daugiau panašių ASD ir Korp. "Vytis" susirinkimų!

D. B.

KVIEČIA MOTERIS

Sausio 6 d. pp. Medonių namuose buvo sukvietta būrelis moterų tikslu suorganizuoti Amerikos Lietuvių Veteranų Moterų Tarką, kad visokiais būdais, pinigiskai ir moraliai, paremtų Amerikos Lietuvių Veteranų Atminčiai Namą Bendrovę, kuri siekia sukelti pinigų įsigyti savo namą. Tas darbas kilnus, bet ir sunkus. Todėl geros širdies lietuvaite kviečiamos stoti į šį didelį darbą!

Viešas susirinkimas su arbatale įvyks sausio 23 d., 1956 m. Apvaizdos Dievo pobažnytinėje svetainėje, 7:30 vakare, 13120 Schaefer arti Grand River. Nuosirdžiai kviečia laikina valdyba. Pirm. P. Medonienė, rašt. E. Molienė, izd. A. Valatkienė.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Lietuvių bendrovė OVERSEAS CARGO CO., atstovaujanti didelę anglų firmą HASKOB & Ltd., Londone, siunčia į LIETUVĄ ir kitus kraštus siuntinius su vilnonėmis medžiagomis, maistu, avalyne, vaistais ir kit. 100% garantija — pilnas draudimas. Visus reikalingus mokesčius sumoka siuntėjas, gavėjui mokėti nieko nereikia. Siuntiniai siunčiami iš Londono, Anglijos, tad labai greitai pristatymas.

Prašykite mus siunčiamų į LIETUVĄ gėrybių sąrašą:

OCERSEAS CARGO COMPANY
4426 S. Rockwell St.,
Chicago 32, Ill.
Tel.: YARds 7-4337

IŠTIKUS GAIŠRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba vandai tampa sunaikinti ar sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERSIS, dėl ankanavi mo. ko visada reikalinga ar draudos kompanijos pirm, ne gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
628 Engineer Bldg.
Telef.: MAin 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 252

Leidykla PASVAISTE išleido naujus religines muzikos kūrinius:

ADORAMUS TE — mišriam chorui ir BENEDICTUS — moterų chorui.

Parašė Julius Štarka.

Abu kūriniai išleisti viename leidinyje. Kaina \$1.50. Gaunami knygynne LAIMA, 335 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.

Rašomosios mašinėlės visu geriausių firmų, o jų tarpe garsiosios SMITH-CORONA, bet kurios kalbos raidynais, — išsimokėtinai. Naujais modeliais. Lietuviškas raidynas greta pilno ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augščiau. V. BARTKUS. Adr.: 1031 Ansel Rd., Cleveland 3, Ohio. Telef.: UT 1-4014.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams bilietus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	Milžino paunksmė
V. Minkūnas 2.00	Balys Sruoga 2.50
Anoj pusėj ežero	Mėnuo vad. medaus
P. Andriūšis 1.50	N. Mazalaite 2.50
Aukso kirvis	Naktys Karališkuose
Juozas Švaistas 2.50	L. Dovydenas 2.00
Aplė laiką ir žmones	Ora pro nobis
J. Alstis 2.50	J. Gliuda 4.00
Audra Žemaičiuose	Orfėjaus medis
VI. Andriukaitis 2.20	A. Nyka-Niliūnas 3.00
Atlaidų pavėsy	Pažemintieji ir nuskriaustieji
P. Abelkis 4.00	F. M. Dostojevskis 2.50
Aukso ruduo	Po Tėvynės dangum
M. Vaitkus 1.25	Žodžiai vytės Nemunėlio.
Būdas Senovės Lietuvių ...	Paveikslai V. Augustino 2.00
Sim. Daukantas 4.00	Pragaro pošvaistės
Būkite sveiki	V. Alantais 3.50
Dr. S. Biežis 2.00	Pirmas rūpestis
Baltasis Vilkas	Jurgis Jankus 2.00
K. Binkis 1.00	Pietų vėjelis
Balutis	Vytė Nemonėlis 1.00
J. J. Bačiūno leidinys 1.50	Paklydę paukščiai I
Buriavimas ir jūrininkystė	Jurgis Jankus 2.20
B. Stundžia 2.00	Paklydę paukščiai II
Cezaris	Jurgis Jankus 2.60
Mirko Jelusiū 2.00	Pietų kryžiaus padangėje
Didžioji Virėja	Sudarė Gaudys 4.50
V. Varnienė 6.00	Paskutinis Prūsų sukilėlis
Didžioji kryžkelė	M. Springborn 2.00
B. Brazdžionis 2.00	Petras Širvokas
Duktė	Juozas Švaistas 2.70
Alė Rūta 2.40	Po raganos kirviu
Daktai ir nuorūkos	Jurgis Jankus 1.50
Leonardas Žitkevičius 1.00	Pabučiavimas
Don Kamilius mažasis	J. Grušas 1.50
pasaulis	Rytų pasakas
Guareghi 2.50	V. Krėvė 3.00
Didžiosios atgailos	Raudoni batukai
R. Spalis 3.50	Jurgis Savickis 1.50
Doleris iš Pittsburgho	Sudie, pone Cipse
Stepas Zobarskas 0.80	James Hilton 0.70
Eldorado	Strėnė danguje
J. Švaistas 1.50	Henrikas Radauskas 2.00
Gyvačių lizdas	Saulės Takas
Francis Mauriac 2.00	Nelė Mazalaite 3.50
Gimdytoja	Šilkai ir vilkai
Francis Mauriac 1.75	Runcė Dandierinis 1.00
Gabijs, literatūros metraštis	Senųjų lietuviškų
6.50	knų istorija
Gintariniai vartai	V. Biržiška, kiet. virš. 3.00
N. Mazalaite 2.00	papr. virš. 2.00
Gyvuolių ūkis	Šaulutė debesėliuos
George Orwell 1.00	L. Žitkevičius 1.50
Giesmė apie Gedimį	Šventieji akmenys
B. Sruoga ir V. Petravičius 2.00	Faustas Kirša 2.00
Jaunai inteligentei	Šventoji Lietuva
V. Andriukaitis 1.25	Jurgis Savickis 3.00
Kryžkelės	Teresė Neumanaitė 3.00
A. Vieniulis 3.50	J. Burkus 3.00
Kaimynai	Tipelis
J. Paukštelis 2.50	Trumpa diena
Kaip jie mus sušaudė	Alė Rūta 4.00
J. Petraitis 1.80	Pulgis Andriūšis (iršta) 3.00
Kuprelis	Tomas Nipernadis
Ignas Seinius 2.00	August Gailit 2.50
Keliai ir kryžkelės	Tarp pelių ir vyrų
Putinas 2.50	John Steinback 1.20
Kon - Tihi	Užgesęs sniegas
Thor Heyerdahl 3.75	Aloyzas Baronas 2.50
Kaimiečiai	Ugnies pardavėjas
V. S. Ryymont I-II-III-IV	Balys Rukša 1.00
I ir II dalis po 3.00	Uždraustas stebuklas
III ir IV dalis po 3.50	Stasius Būdas 2.60
Kudirkos raštai	Užuovėja
5.00	M. Katiliskis 3.50
Loreta	Vanagaitis
Stasius Būdas 1.80	monografija 2.00
Kregždutė I	Valerijono lašai
A. Rimkūnas 1.50	Dr. S. Aliūnas 1.00
Kregždutė II	Vilnius Lietuvos gyvenime
A. Rimkūnas 2.75	Dr. A. Šapoka 1.50
Kiškučio vardinės	Vėlykų pasakas
Stasys Džugus 1.50	N. Butkienė 1.00
Lietuvos pinigai	Vyturėliai Laukuose
Juozas K. Karys 5.00	Vikt. Šimaitis 0.70
Lietuva	Trylika nelaimių
A. Bendorius 2.75	R. Spalis 1.20
Čaiškai žmonėms	Vaikų knygelė
G. Papini 2.00	M. Valančius 1.80
Moters širdis	Varpai skamba
Guy de Maupassant 2.60	Stasius Būdas 2.50
Lyrikos kraitis	Žemaičių krikštas
Medžio raiziniai	P. Abelkis 2.50
Ign. Korčius 5.00	Žemaitis nepražus
Milukėlis 2.50	Balys Sruoga 3.00

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite: DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

Pavojaus ir kovos varpai

A. MERKELIS

Kiekvienas mūsų turi žinoti, kur lietuvis verkia, o kur džiaugiasi, kur vargsta, o kur turtuose, kur apieistas ir nuškrastas, o kur laisvas ir laimingas, kad matytume katrą brolių reikla gelbėti ir iš kurio prašyti pagalbos; turime žinoti jausmus, mintis ir darbą lietuvių, idant būtų aišku, kuo galima remtis, norint apginti savo tėvynę ir jai suteikti laimę.

Vincas Kudirka

Varpas, gaudžias iš šventyklų kuorų — žmogaus troškimų ir pastangų reiškes. Galingais varpo dūžiais sutinkami ir palydimi reikšmingieji žmogaus gyvenimo įvykiai.

Vieni varpai skamba kasdien rytais ir vakarais. Tai darbo ir maldos varpai. Jie skamba vienuo ir ramiai, lyg tekanti upė, lyg laukais skrenda tykus vėjelis.

Kartais varpai suskamba neįprastu laiku galingais neramiais dūžiais, kurie skrenda erdve, blaškydamiesi lyg gaisrų liepsnos, lyg mirtino pavojaus iš lizdo pažadintas paukštis. Tai pavojaus ir kovos varpai. Juos išgirdęs žmogus meta kasdienius darbus ir skuba pavojaus vieton.

Rečiau gyvenime teskamba pergalės ir šiaurios varpai.

Vincas Kudirkos "Tėvynės Varpai" — darbo ir kovos varpai. Jais Vincas Kudirka atgijantią lietuvių tautą šaukia prie darbo ir kovos.

Tai skambink "Varpe"! tegu gaudims tavo išilgai, skersai eina per Lietuvą! Budink ir šauki graudžiu balsu savo, O tas šaukimas perniek tenežūva! Kelkite, kelkite, klekite, kelkite...

skelbė Vincas Kudirka pirmajame "Varpo" numery.

Darbai reikia šviesos, o kovai — pažintį savąjį priešą. Tad ir Vincas Kudirkos žvilgsnis nukreiptas ne į Lietuvos didingą praeitį, bet į jos vargingą dabartį, nes tik jos pažinimas, grindžiamas šviesa ir tiesa, gali Lietuvą išvesti į laimingesnę ateitį. Vincas Kudirka "Tėvynės Varpuose" ne tik registruoja Lietuvos negeroves, bet taip pat ieško ir jų priežasčių, nurodo būdus, kaip jų išvengti.

Prof. V. Mykolaitis-Putinas sako, kad "Tėvynės Varpai", tai vienintelis autentiškas ir šandien visiems prieinamas šaltinis Kudirkos asmenybės bruožams ir jo pažiūroms pažinti". Čia ryškiausia atspindi jo siela, visas susidomėjimas bei susirūpinimas Lietuvos reikalais, visa jo ideologija. Kudirkos asmuo "Tėvynės Varpuose" gyvena su visomis savo turtingos dvasios ato-

švaistomis. Aštrus pastabumas, gyvas reagavimas į gyvenimą, blaiva, greita orientacija, impulsyvi siela, jumoras ir satyra, lengvas šypsniis ir rusčiai apsi- niaukęs veidas kaitelėjosi "Tėvynės Varpų" lapuose. O iš to viso matome Vincą Kudirką buvus skaidrios dvasios idealistą ir pasiryžėlį, nepripažįstantį jokių kompromisų ten, kur buvo paliesti tautos ir visuomenės reikalai". (Naujoji Lietuvių Literatūra, 175 psl.).

Iš "Tėvynės Varpų" kyla didinga Vincos Kudirkos asmenybė, Kudirkos lietuvių tautinio atgijimo kūrėjo, ideologo, kovotojo, idealisto, atidavusio visas savo jėgas lietuvių tautai.

Kai aštuonioliktajame amžiuje Rusija galutinai pavergė Lietuvą, jai lietuviškas klausimas tebuvo tiek aktualus, kiek jis siejosi su Lenkijos: rusai su lenkais ėjo rungčių, kuriems pirmiau lietuvių atiteks, ir nei vieni, nei antri negalvojo, kad pati lietuvių tauta galėtų įstengti apsispręsti laisvam gyvenimui ir dėl jo kovoti. Lietuviams rusai buvo priešai pavergėjai, o su lenkais juos siejo daugis ryšių: artima vakarietiška kultūra, bendras katalikų tikėjimas ir tas patš likimas — rusų vergija.

Kaip kiekvienam pavergėjui, taip ir Rusijai svarbiausia buvo sunaikinti lietuvių tautinę gyvybę, ir to ji siekė. Tačiau ji manė, ir ne be pagrindo, kad pirmiau, negu ji įstengs tai padaryti, lietuviai taps lenkų tautos grobiu. Tad Rusija daugiau bijojo lietuvių tautos sulenkinimo ir su juo iš pradžių labiau kovojo, negu su galimu lietuvių tautos atgijimu.

Sakoma, kur du pešas, ten trečiasis naudojasi, ir šiomis rusų su lenkais peštybėmis lietuvių naudojosi. Baudžiava, be abejo, buvo panaikinta dėl to, kad jos

Aleksandras Merkelis, čia spausdinamo rašinio "Pavojaus ir kovos varpai" autorius, neseniai išleidęs labai vertingą knygą — Juozas Tumas Vaižgantas.

panaikinimas buvo pribrendęs, bet čia taip pat lėmė ir rusų pastangos lietuvių išvaduoti iš lenkų dvarininkų ūkinės priklausomybės. 1861 m. vasario 19 d. baudžiavos panaikinimas vienas iš pagrindinių lietuvių tautinio atgijimo veiksmų: ūkinis lietuvių tautos stiprėjimas buvo svarbus laidas jos kultūrinio atgijimo.

Nemažiau už ūkinę priklausomybę svarbi ir kultūrinė. Lenkų kultūrinė įtaka lietuvių tautai buvo stipri ir nuo unijos laikų palikęs gilius pėdsakus. Aštuonioliktasis amžius — lietuvių tautos kultūrinės sūtemos, ir to meto lietuvių rašto kalba — lenkų kalbos žargonas, kuri vaizdžiai nusako jau ir tuometinių knygų antraštes: "Broma atverta ing viecznastj" ir kt.

Lenkų ir lietuvių kultūros tiek artimos, jog, panaikinus kalbos ribą, joms nebesunku vienai su antra susiliesti. Bajorai ir daugumas miesčionių jau buvo tapę lenkų kultūros grobiu, bebuvo likęs tik kietasis riešutas — liaudis. Rusams, siekiantiems lietuvių surusinti, svarbu buvo tarp lietuvių ir lenkų kultūrų sudaryti kiek galima didesnę prarają, ir kai kurių jų mokslininkų nuomone, tai geriausia galėjo padaryti rašmens. Lenkai vartojo vakarietų kultūros lotynų rašmenis, pritaikytus savo kalbai. Didžiojoje Lietuvoje tie lenkų rašmens buvo vartojami ir lietuvių rašto kalbai.

Rusų administracijai atrodė, kad lietuvių kalbon įvedus vieton lenkiškų rusiškų rašmenis jau bus padarytas didelis žingsnis rusų ir lietuvių tautos suartėti, nes tai jau daug palengvintų lietuviams išmokyti rusų rašto ir kalbos. Tad daug negalvojo 1864 metais taip ir buvo padaryta: administratyviškai uždrausta lietuvių spauda lotyniškais raidėmis.

Jei rusų administracija būtų numaciusi to draudimo pasekas, ji niekuomet jo nebūtų vykdžius. Tačiau rusai, kaip beveik ir kiekvienas galingasis, padarė didelę klaidą, manydami, kad fizinė jėga yra viską lemianti. Rusai nesitikėjo, kad tas draudimas susi-

lauks pasipriešinimo, kuris tolydžio augo ir lietuvių tautą sujungė netik kovai prieš rusiškų rašmenis, bet ir kovai prieš pačius rusus dėl savo tautos laisvės. Taigi, rusai, drausdami lietuvių spaudą lotyniškais raidėmis, ne tik lietuvių prieš save nepatraukė, bet dar labiau juos sukirsino. Negausi veikloji tuometinė lietuvių švietusmenė iškart suvokė, kad vieton lotyniškų rašmenų, priimdama rusiškų, ji iš Vakarų kultūros turėtų pasukti į Rytų, o juk kultūriniai posūčiai daromi ne administracijos ar paskirų asmenų: jiems reikia gilių priežasčių ir amžių.

Baudžiavos panaikinimas, ūkiškai stiprines lietuvių tautą, įgalino šviestis ir tautiškai atgyti, o po trejų metų sekęs spaudos draudimas atbūduojantią lietuvių tautą sujungė kovai dėl savo kultūros ir laisvės. Ligi spaudos draudimo tautiškai apmirus, ūkiškai ir kultūriškai svetimųjų alinama lietuvių tauta lyg ir neįstaugė prieš, kuris ruošias ją užsmaugti. Spaudos draudimas tą priešą iškėlė — tai Rusija, tai dvigalvis, nepasotinamas šiaurės erelis. Tą gresmingą grobuonišką, visur tykojančią rusiškumo dvasią vaizdžiai nusako Vincas Kudirka "Tėvynės Varpuose":

— Dvigalvis šiaurės erelis, idant galėtų iš karto praryti visus svetimuosius, ant kurių užtūpė ir fleido nagus, turi tikrai per mažą galvų: Mažų mažiausia reikėtų nors trijų galvų: lenkams, Pabaltinams sritims — ir lietuviams — tiems trims skaniausiems kšniams. O turint tik dvi, gali žiotis tik dviem kšniams, kurių paragauti kartais ateis noras, paliekant kitus, jų neprisilietus, arba vos tik apseilėjus. Kažin ar dvi galvi erelio ilgam įstengs tarnauti neįspasakytam godumui jo pilvo? Ar, turint tiek daug kšnių ir juos ryjant iš tokio godumo, šiaurės erelis nesusigadins vidurius?" (Varpas, 1890 m. Nr. 1).

Dvigalvis erelis buvo ne tik godus, bet ir klasingas, ir Vincas Kudirka kartkartėmis "Tėvynės Varpuose" įspėja apie jo klastas. 1890 m. "Tėvynės Varpuose" rašo, kad "Rusija su savo politika kitataučių požiūriu prilygsta tai virėjai, viliojančiai vištą žiupsniu grūdų: neva lesina jas, o čia žiūri, kad tik sugauti arčiau šiai priėjusią ir papjauti". (Varpas, 1890 m., Nr. 11).

Po metų Vincas Kudirka tas rusų klastas dar plačiau ir vaizdžiau aiškina:

— Kur žengsi, kur žvilgtersi Lietuvoje, esančioje šiaurės erelio globoje, ten pamatysi, kaip visokiais pavidalais rusiškumo dvasia sukasi apie lietuvių: tai kaip slibinas, atidares nasrus, drasiai leidžia liepsną ant silpnų, neturinėčių ginklo aukų, idant jas prie visko priversti bauginimu, tai vėl kaip angelas plasdenu

* SPAUDA *

NEBLOGAS PAAISKINIMAS S. GOLŠAUSKUI IR P. STRAVINSKUI

Drauge, sausio 11 dienos numery, atspausťas Vyt. Vaitiekūno rašinys "Sėsk, Tamsta". Jame Vyt. Vaitiekūnas, tiems dviems "demokratijose" specialistams taip aiškina:

"Aš nežinau Amerikos viešųjų susirinkimų tradicijų. Iš rinkiminės akcijos tačiau matyt, kad varžovės partijos vengia savo pranešimų toj pat vietoj tuo pat metu lygiagreťumo. Demokratinėje Lietuvoj buvo taip, kaip gerb. St. Al.

švėlnių sparnų migdo, idant lengviau įveiktų auką; tai, lyg koks geradėjas, ištiesia ranką su dovanomis, išoriai gražiomis, o viduje prilaikančiomis nuodus; tai vėl tarsi nekaltiausias avinėlis, šokinėja tarp lietuvių, nuduodamas, būk nieko, o nieko negalįs pakenkti ("Varpas", 1891 m. Nr. 9).

(B. d.)

pageidauja. Man pačiam teko dalyvauti II ir III Lietuvos seimo rinkimo akcijoj ir patirti, ką praktikoje reiškia tezę, kad susirinkimo tvarka ir pranešimo turinys rūpi visiems, kad po pranešimo vyktų bendros diskusijos, kad tiesos vardan klausytojas neprivalo tylėti... Nevienas viešas nešimas dėl to baigdavosi triukšmu, o kartais ir muštinėmis. Rengėjas niekad negalėjo būti tikras dėl susirinkimo tvarkos, nes varžovė partija neretai tyčia stengdavosi pasiųsti savo "klausytojų" "rūpintis" pranešimo "turiniu" ir susirinkimo "tvarką". Didesniuose miestuose prieš seimo rinkimus didžiosios partijos stengdavosi turėti tam reikalui "nuolatines komandas". Ogi Goebelsas demokratinėje Vokietijoje tokių nacių smogiamųjų komandų pagalba savo metu terorizavo visų kitų partijų viešus susirinkimus ir pranešimus ir "užėmė" tuos keliu net pačių komunistų tvirtovę — Berlyną. Gerb. St. Al. - G. pageidaujama, tik-

rai savo metu demokratinėje Lietuvoje ir demokr. Vokietijoje praktikuota viešų pranešimų tvarka yra per daug palanki demagogijai ir netvarkai. Ir Vokietijoje, ir Lietuvoje ji labai kenkė demokratijai. Todėl laikyti ją demokratine tradicija būtų neteisinga ir netikslinga. Nuosirdžiai linkėčiau, kad tokia "tradicija" išlaisvintoj demokratinėje Lietuvoj būtų nežinoma.

Man atrodo, kad žodžio demokratinės laisvės prasmė kaip tikrai yra ta, kad kiekvienas yra laisvas skelbti savo tiesą ar "tiesą" ir kiekvienas yra laisvas to skelbimo klausyti arba neklausyti, bet neturi teisės su savo tiesa ar "tiesa" skelbėjui kliudyti. O jei kas kito laisvės teisėtą naudojimą tuo ar kitu protektu kliudo, pats savo laisvės naudojimo teisę praranda. Ar po viešo pranešimo paklausimai yra ar jų nėra, diskusijos yra ar jų nėra — tai tik pranešimo rengėjų, bet ne pranešimo klausytojų dalykas".

Visi, kurie paragavo gaivinančio skonio, vienintėlio Amerikoj ugnim virinamo alaus, sako —

Stroh's Alus kiekvieną kartą!

Vieną kartą paragavęs gaivinančio skonio, ugnimi virinamo Stroh's alaus, mes manom, jums visada patiks. Tat atsiminkit ir prašykit Stroh's alaus... 12 oz. buteliuose ir dėžutėse ir 32 oz. specialiose bonkose.

Jums patiks

Stroh's

Jis yra šviežesnis!

Dabar už vietines kainas

AUGINO SŪNELĮ

ANTANAS TULYS

Ansas Salinkus šį rytą buvo labai linksmas. Jis vyniojo kalėdinę dovaną — pigų laikrodėlį savo auklėtinui Vasario 16 d. gimnazijoje. Ant jo lovos gulėjo dešimtis dolerių popieriniai ir sidabriniai — visa Anso kišenė. Tuos jis pašto perlaidu išsiųs kartu su laikrodėliu taip pat savo auklėtinui Jonukui Sakalukui. Jau treči metai, kai jis rūpinasi tuo našlaičiu ir kartu didžiojausi savo "išga-lėjimu". Kai didžiojosi, jis visad tais pačiais žodžiais tą patį sako: "Kiti divideimts augina vieną, o aš pats vienas — vieną. Auginu Jonuką Sakaluką, ateities Lietuvai sūnų".

Ansas Salinkus yra vienrankis. Jam nesiseka gauti geriau atlyginamą darbą. Jo alga maža. Bet kai jo norai yra mažesni už jo algą, tai jis turi "atliekamą" ir tais "augina Jonuką Sakaluką, ateities Lietuvai sūnų".

Salinkus gyvena vienam kambaryje, bet

daugiau jis ir nenori. Viena lova, viena kėdė, vienas langas, stalelis laiškui parašyti. Kambarys šiltas, užtenka vietos apsisukti. Salinkus mėgsta valgyti inkstus ir plaučius — jo maistas pigus. Puošti jam taip pat nerūpi. Jis mano, kad jei kas jį pažiūrį, tai pažvelgia ne į jo rūbus bei jį visą, bet tik į jo švar-ko tuščią rankovę, kur turėtų būti ranka, o tos nėra. Jis savo ranką prarado kasdamas vokiečiams apkasus. Bet gi pavyko jam, kaip tremtinui, atkelti ir į šį kraštą ir gauti sargo darbą mažam fabrikėlyje.

Savo auklėtinio jis nėra matęs, bet turi jo biografiją ir fotografiją, kuri stovi pastatyta viduryje ant komodos. Ansas yra liuteronų tikėjimo žmogus, toksai ir jo auklėtinis.

Laikrodėlį suvyniojęs, Salinkus atsisėdo rašyti laišką savo auklėtinui. Jis rašė: "Mielas Jonuk, aš visą mėnesį galvoju ir

galvoju, ką tau nupirkti Kalėdų dovanų... Siunčiu tau laikrodėlį ir dešimt dolerių pinigais, taip pat širdingus savo linkėjimus. Linkiu tau, Jonuk, būti ir pasilikti geru liutuvu, taip pat geru liuteronu, kokiu buvo tavo tėvai. Aš noriu, kad tu užaugtum ne tik geras liutuvius, bet taip pat, kad galėtum būti vienas tarp tų, kurie stovės pirmose eilėse Lietuvos atstatyme. Tokiu būtu tu svajok, o aš žiūrėsiu, kad tu galėtum pasiekti reikiamą mokslą, kuris padės tau žinoti tai, ką tu dirbsi..."

Buto savininkė pasibeldė į duris. Salinkus padėjo plunksną. Moteris padavė jam du laiškus, kurių vienas buvo nuo Jonuko Sakaluko. Ansas tuojau atpažino savo auklėtinio raštą. Laišką atidaryti jis nesiskubino. Jisai žiūrėjo į vaiko parašytas ant voko raides ir džiaugėsi, kad "vaiko plunksna kiekvieną mėnesį eina gražyn. "Ant kiekvieno voko raidės tiesesnės, drąsesnės, o šį kartą jau matosi kai kurie raidžių pabrūkimai, kurie pasliskę su Jonuko plunksna. Išgalvėdęs kiekvieną raidę ant voko, Salinkus greitai atidarė laišką žiūrėti, ką rašo jo auklėtinis.

Atlankstęs lakštą, Ansas labai nustebo, kad šį kartą Jonukas tik trumpą laišką jam parašė. Paskui Anso akys labai ilgai stovėjo ant šių žodžių laiškelyje: "...Toliau Tams-tos pagalba bus man nebereikalinga... Aš priėmiau tikrąjį tikėjimą į Dievą... Mane išveža į Italiją..."

Salinkus paėmė į ranką Jonuko fotografiją ir į ją kalbėjo:

— Juonuk! Juonuk! Vaikeli! Ar gi tu jau žinai, katras tikėjimas yra tikras ir katras netikras, kuomet to dar nežino viso pasaulio kunigai? Vaikeli, tu dar nežinai, kad tikėjimas yra kaip motina — jo neišmainysi į geresnį. Turėjai motiną, dabar turėsi pamotę, vaikeli. Ir kas tave išveža į Italiją ir į kokią mokyklą? Kas tau, vienuolikos metų vaikui, taip piktai pamelavo?

Salinkus nutilo. Tylėdamas dar žiūrėjo į fotografiją. Paskui nepabaigtą rašyti savo laišką ir vaiko laišką įdėjo į fotografijos vidų ir tą įmetė į stalčių. Paskui paėmė nuo lovos pinigus ir laikrodėlį. Tuos įsiūsi į kišėnę. Jis atsisėdo ant lovos krašto pagalvoti. Jis jautė, kad jo širdies dugnas yra iškritęs,

kad jo širdies dugną išmušo Jonuko Sakaluko laiškėlis.

Ansas ilgai sėdėjo ant lovos krašto, paslėpęs savo akis delne. Pagaliau tuščioje jo širdyje pradėjo kažkas gyvas plasdinti. Jis atsistojo, užsimetė švarką, užsidėjo skrybelę ir išėjo į gatvę. Jis išėjo pasivaikščioti, tik pasivaikščioti. Bet netrukus jį išlindo į Alo taverną.

Jis atsisėdo prie baro dviem kėdėm toliau nuo kitų. Išvertė savo kišėnę ir pabėrė ant baro popierinius ir sidabrinus pinigus, visą dešimt dolerių.

— Al, pastatyk man aukščiausiąjį stiklą. Duok ir jiems. Aš dar turiu naują laikrodėlį pragrėti, — paprašė Ansas.

O paėmęs stiklą alaus į ranką, Ansas Salinkus pasakė bartenderiui:

— Tik smuklėje praleisti pinigai nueina į dangų.

Vėliau kažin koksai nepažįstamas uždėjo savo alkūnes ant Anso pečių, delnais suspaudė Anso veidus ir pasakė jam savo išmintį:

— Neliūdėk, Ansai, tavo Jonuks Sakalukas bus popiežius.

Society FOR SAVINGS

CLEVELANDO MIESTE

**PRANEŠA APIE SUKURIMĄ
IR BIZNIUI JAU ATIDARYTA**

Society NATIONAL BANK CLEVELANDE

**PATARNAVIMAS JUSŲ PREKYBINIAMS
BANKINIAMS REIKALAMS**

Society NATIONAL BANK PATARNAUS SIEMS PREKYBINIAMS BANKINIAMS REIKALAMS

- Prekybinės (čekių) sąskaitos
- Taupymo sąskaitos
- Bankinis pašto patarnavimas
- Paliudijimai indėlių
- Laikinės sąskaitos
- Ilgalaikės paskolos
- Prekybinės paskolos
- Apsisauojimas
- Rinkliavos
- Telegramom persiuntimas
- Nakties apsauga
- Užsienio pinigų keitimas
- Susisiekimo čekiai
- Kredito laiškai
- Kasos čekiai
- Patarnavimų apmokėjimas

NARYS FEDERAL RESERVE SYSTEM AND FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Society FOR SAVINGS IR TOLIAU PATARNAUS JUMS...

- Taupymo sąskaitos
- Mokyklų taupymas
- Kalėdiniai klubai
- Taupymas paštu
- Namų biudžeto patarimai
- Society paskolų planas automobiliams, namams, pagerinimams, įrengimams ir baldams, asmeninės paskolos
- Morgičių paskolos
- Apsauginio skyriai
- U. S. Taupymo lėšos
- Užsienio pinigų keitimas
- Kelionių čekiai
- Kredito laiškai
- Banko čekiai
- Piniginiai orderiai
- Patarnavimų apmokėjimas

NARYS FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

9 CONVENIENT LOCATIONS

MAIN OFFICE
127 Public Square

UPTOWN BRANCH
921 Huron Road

COLLINWOOD BRANCH
14707 St. Clair Avenue

HEIGHTS BRANCH
2245 Lee Road

KINSMAN BRANCH
14006 Kinsman Road

LAKEWOOD BRANCH
14903 Detroit Avenue

MEMPHIS-FULTON BRANCH
5200 Memphis Avenue

SOUTH EUCLID BRANCH
4461 Mayfield Road

VAN AKEN BRANCH
20313 Van Aken Blvd.

STUDENTŲ ŽODIS

Nr. 42

Redaguoja: D. Bartuškaitė, R. Mieželis ir S. Šimoliūnas. Red. 21, Mich.

Nr. 42

adresas: 16817 Stoepel, Detroit

Pora diskusinių klausimų

Kai kuriose vietovėse yra iškili klausimas, ar ateitininkas gali priklausyti Santarai.

Kas sekė tų organizacijų tarpusavio santykius, nustebs pačiu klausimu. Kas pažįsta jauno žmogaus dvasios dinamiką ir tiki jo sugebėjimu nuosirdžiai pasistatyti ir sąžiningai spręsti savo visuomeninio užsiangazavimo klausimus, tam ši problema neatrodo tokia neįmanoma. Kiekvienam atveju, klausimas yra iškiles, ir jį reikia atsakyti.

Ligi šiol klausimas buvo sprendžiamas daugiau mažiau alternatyviniu pasirinkimo keliu: žmogus pasirenka vieną, tai išstoja iš antrosios. Niekas jo pasirinkimo jam nepriklauso, bet jis turi pasirinkti. Tačiau ar iš tikrųjų šitokių klausimų pastatymu abi šios organizacijos (kuriose abiejose yra humanistinio ir demokratinio elemento, tik gal nevienodomis proporcijomis) nenusileidžia į tą plotmę, kurią yra okupavęs bendrasis priešas komunizmas?

Susirūšęs su demokratine organizacija žmogus yra šios priklausomybės saistomas tik tuomet, kai jis veikia, kaip jos narys. Jis turi pildyti jos statuto reikalavimus. Jis negali susirūšėti su organizacijomis, kurių tikslai priešingi šioms statutams. Tačiau, išskiriant šias išimtis, jis yra laisvas daryti su savo laisvalaikio, ką jis nori.

Totalistinės organizacijos žmogus žmogus šios laisvės neturi. Organizacija jam yra kaip žmona: su ja jis susiriša visam laikui ir visu savi. Ir kaip privatus asmuo jis yra jos saistomas. Jis gali priklausyti tik tom organizacijoms, kurioms totalistinė sistema leidžia. Jis turi jose pildyti ne savo, o jos valią. Savo priklausymu vienai, totalistinei organizacijai jis yra saistomas visame savo pasireiškime.

Kiek bebūtų patogi šitokia orientacija organizaciniam egoizmui — prieš ją sukėlė, mes ją pasitraukėme iš Tėvynės! Juk tai ši orientacija, kuri komunizmo padarė, kas jis yra! Juk dėl to, kad žmogus turėtų laisvę savo privatinį gyvenimą tvarkyti, nesaistomas reikalavimų "iš centro", mes kovojame prieš tą labiausiai centralizuotą ir totalistinę istorijose sistemą! Tat kokia logika mes galime patys pasisavinti, kad ir dalimis, jos principus?

Aš priklausu prie tų, kurie mano, kad galutinėje išvadoje ateitininkas Santarai priklausyti negali. Tačiau negali ne dėl to, kad mes jam draustume, o todėl, kad skiriasi mūsų politiniai lojalumai. Santariečiai yra artimi vidurio srovės, ateitininkai klerikaliniams sparnui. Ne ideologiniai skirtumai, bet šis politinis lojalumas santarietį ir ateitininką neišvengiamai skirs.

Tarp pažangaus ateitininko, priklausančio Lietuvii Frontui, ir religinio Santaros sparno atstovo, simpatizuojančio Rezistencinei Santarvei, yra daug daugiau panašumų, negu manoma. Žinoma, ne vien tie žmonės, kurie yra panašūs, sudaro tų organizacijų visumą. Bet reikia pripažinti, kad kai kuriais atvejais tarporganizaciniai santykiai yra gana artimi. Yra tam tikrų bendrų dvasinių siekimų, kurie jungia visus siekiančiuosius (nors receptai ir būtų skirtingi). Siekimas kartais su priešais jungia daugiau, negu "bendri tikslai" siekiančius ir veržlius su tais, kurie yra mirę dvasioje ir paskendę praetįje!

Tat ir šį klausimą mes turėtų-

me humanistiškai spręsti: tikėdami, kad galutinėje išvadoje žmogus turi pasirinkti, kam jis atiduos savo lojalumą, nebūkime, kaip tie, kuriuos mes dėl jų totalistinių nusiteikimų smerkiame. Nedrauskiame žmonėms pasirinkti! Jie pasirinks, tuo nereikia abejoti, ir nueis savo apsisprendimo keliu. Tačiau nebijokime jiems leisti susipažinti. Mes neturime nei baisių paslapčių, nei noro bet kam diktuoti, kur jis gali ar negali priklausyti. Todėl aš ginčiau tezę, jog mes neturėtume bet kokią žmogaus užstatą, kaip "nepageidaujamo". Kas nori ateiti, to neliečiame, galime, tikrai išduodami savo idealus. Kas nori priklausyti organizacijai, kurios principuose nėra nieko, kas būtų priešinga mūsų principams — tam jo visuomeninės veiklos laisvę varžyti mes galime, tik atsisakydami demokratinį įsitikinimų (bet

kas tada iš mūsų liktų?).

Tarp santariečių ir ateitininkų "yra" ideologinių skirtumų. Tačiau jų yra ir Ateities bei Santaros viduje. Abi organizacijos gi turi galvojančių žmonių, ir galvojančius žmones gali nesiškirti. Mano požiūriu esmiska, kad šie skirtumai, ypač šiandien, nėra pakankamai pagrindu nuolatinei tarporganizacinei įtampai. Mus skiria ne ideologijos, kurias mes paliekam individui, bet politika, kuria mes vykdom sambūriais. Su kuo mes "politiskai" sutariame (studentiškosios ar lietuviškosios politikos prasme), su tuo drauge einame.

Jei ateitininkai tikrai yra katalikiško jaunimo organizacija, nesusiejanti su politika, tai joje turėtų būti ir joje yra žmonių, pritariančių mūsų politikai — būtent vidurio srovių vienybei, — tie žmonės pas mus turėtų būti pageidaujami. Žinoma, jei ateitininkai faktinai yra susieti su politika ir yra krikdėmų prieauglis, tada jau visai kita šnek.

A. G.

Atviras laiškas V. Vygantui

Z. V. REKASIUS

Senai ruošiuosi padėkoti už idėjų straipsnį "Santara, ideologija ir liberalizmas" (Studentų žodžio 37 Nr.), nors ir ne su visomis jo mintimis galu sutikti. Skaitydami jį, tiesą, truputį pykau, kad neviską galu suprasti. Teko, pavyzdžiui, pasidraugus klausitis, kas yra tos titiliacinės tendencijos, phenotipiški siekimai ir t.t. Ir atrodo, kad viskas tas moksliškas "plonybės" galima buvo daug paprasčiau, t. y. lietuviškai išaiškinti. Tačiau, straipsnis pajėgė išvengti pykčio ir karčios tendencijos, kas nevisada pavykda mūsų vyresniems kritikams.

Mes, santariečiai, labai daug esam aiškinę apie Santarą sau patiems ir kitiems. Žinoma, kiekvienas aiškiname taip, kaip kuriam atrodo, ir tuose aiškinimuose nesunku kartais rasti ir prieštaravimų. Tai gal ir nėra didelis nusikaltimas organizacijai, kuri nėra supančiota nei ilgametėmis tradicijomis, nei sistematiškai išdirbtą ideologinę sistemą. Tačiau nemažiau svarbu, kaip apie mus galvoja kiti. Paties kritikos pastabos yra gan atviros, ir, būdama linkęs manyti, nuosirdžios, todėl apie jas ir norėtume paklausti.

Visų pirma Pačiam neaiškus mūsų nenoras vadintis ideologiniu sambūriu. Juk esame vidurio srovės artimas jaunimas, juk L. Grinius kalba apie mūsų tęsimą liberalinę mintį lietuvių studentijoje, gi J. Smulkštys (buvęs Santaros vicepirmininkas) mus nupiešia kaip liberalistinėms grupėms artimą jaunimą. Pavyzdžiui galima rasti ir daugiau. Tačiau... amerikiečiai turi gražų posakį, kad "skaičiai nemeluoja, bet melagiai skaičiuoja". Lygiai tas pats yra ir su pavyzdžiais. Niekam nepaslapstis, kad Santaroje yra liberalų. Yra tačiau ir tokių, kurie savę joki būdu neskaity liberalais. Štai kodėl ir Santaros statute pasirinkome ne liberalistinės organizacijos rėmus, bet daug platesnį vidurio kelią. Gi ar visa vidurio srovė aiški savo idėjinį pasaulį. Ir kokia bendra ideologija jungia pav. Ūkininkų Partiją su tautininkais, mums bent iki šiol nepavyko išaiškinti. Kaip tik priešingai — mums atrodo, kad vidurio srovei daugiau bendras nusiteikimas yra gyvenimo pro-

blemas spręsti ne pagal pasaulėžiūrines diferenciacijas, bet pagal praktinius gyvenimo reikalavimus.

Manau, kad daug paprasčiau šį klausimą galėtume išspręsti, jeigu pabandytume panaikinti, kokia gi iš tikrųjų yra Santaros ideologija. Gi jei tokios neramos — Santara gal ir toliau liks neideologinė. Ideologiją Pats aptari "suma sisteminio pobūdžio vertybių idėjinėje plotmėje, išreikštą hierarchinėje formoje". Norėčiau Paties dėmesį atkreipti į žodį "sumą" (kurį aš beveik būčiau linkęs išplėsti ir "visumą"). Mes galėsime rasti daug idėjinį momentų, kurie mus jungtų ar tai su viena ar kita pasaulėžiūra, bet ar paskiros idėjinės vertybės jau sudaro ideologiją — ?? Labai teisingai V. Kavolis pastebi, kad mūsų vertybių hierarchijos viršūnėje yra kova dėl Lietuvos išdavavimo. Teisingai ir Paties pastaba, kad tai jau idėjinė kova. Bet — ar tai jau padaro mūsų ideologinę organizaciją? Juk tada reiktų laikyti ideologine organizacija ir pav. Amerikos Raudonąjį Kryžį, kurio darbas ir tikslai taip pat yra idėjiniai. Tačiau jame dirba bendra idėjinį darbą labai jau skirtingų pasaulėžiūrinių nusiteikimų žmonės, lygiai kaip ir dėl Lietuvos išlaisvinimo kovoja skirtingiausių pasaulėžiūrų atstovai. Ir kas gi tada atsitiktų su mūsų ideologija, Lietuva išlaisvinus? Juk visiems aišku, kad tai tik laikinis tikslas, ne pasaulėžiūros ir ideologijos nematuojamos nei mėnesiais, nei metais. Manau, kad minėtas pavyzdys paaiškina ir tai, kodėl mes, nesivadindami ideologiniu sambūriu, nevengiame kalbėti apie mūsų atstovaujamą pasaulėžiūrų sąjungą (bet ne pasaulėžiūrą).

Teisinga Paties pastaba, kad "Santara sisteminio idėjinio turinio aspektą akcentuoja ir jo jokių būdų neneigia" (mano pabrūkta, zvr). Priešingai, ji skatina savo narius ieškoti ir pasiimti iš ideologijų visa tai, ką kiekvienas jose gero gali susirasti. Savo statute ji įsakmiai pabrėžia vadovautis krikščioniškos bei humanistinės moralės principais. Ji leidžia savo nariams (ir net skatina) laisvai susirast pasaulėžiūrą ir ją vadov-

autis; netgi toje pačioje Santaroje skleisti savo susirastą tiesą. Juk kaip kitaip suprasti tada kad ir tokį faktą, kad S. Šimoliūnas, vienas iš Santaros steigėjų ir pirmos CV narys, oficialiame Santaros leidinyje išsina su tokiais žodžiais: "Ir vėl kartojau: prašau būti krikščioniškais ir kurybingais" (Laisvo žmogaus Keliu I Lietuviškumą, Santaros leidinys, 1954 m.). Niekas dar ligi šiol de ja neskelbė, kad mas, Santara, esame krikščioniškos pasaulėžiūros organizacija. Tačiau, mūsų nedviprasmiškas pasisakymas už individo laisvę idėjinėje pasaulyje siekti to, ko jis nori, daugeliui mūsų kritikų išaukia norą mus laikyti liberalais. Atskirų gi santariečių pasisakymai už liberalizmą bando ma dažnai aiškinti kaip visos Santaros liberalizmo įrodymai.

Čia manau ir rasime atsakymą, kodėl mes vengiame save identifikuoti su betkuria pasaulėžiūra (tuo pačiu ir su liberalizmu). Mes gan drąsiai bandome spręsti laikines problemas (Lietuvos išlaisvinimas, vidurio srovių vienybė, kova prieš komunizmą, gairės Lietuvos atstatymui) bei nedvejodami pasisakome už universalias (t. y. visuotinai mūsų civilizacijoje ir mūsų laike priimtas) vertybes (Krikščioniška moralė, tautiškumas, demokratija, sąžinės laisvė), bet nedrįstame verst, kad ir užsidejime vienoką ar kitokią pasaulėžiūrą uniformą, nes nesijaučiame tam kompetetingi, ir manome, kad tai ne mūsų bendra, bet kiekvienam santariečiui paskira asmeninė problema.

Viena didelė Paties klaida, tai blogai suprastas mūsų laisvės vertinimas. Jei pav. individas A, kuris vadovaujasi ateitininkų ideologija, nori būti santariečiu, jam tereikia tik pripažinti teisę kitam individui savo idėjinį pasaulį sistematizuoti laisvai, pagal savo sąžinę ir protą. Gi laisvė (ar teisė) pati savyje nėra idėjinė vertybė, bet tik viena iš priemonių idėjinėms vertybėms siekti ir todėl negali būti statoma aukščiau už idėjines vertybes (kaip kad paties minimas tikėjimas į pomirtinį gyvenimą). Iš viso mums truputį juokingai atrodo bandymas idėjines vertybes matuoti fiziniiais matais (kuo ri ilgesnė, sunkesnė, ar kuri aukščiau stovi). Lyginti idėjines vertybes gal tiksliau būtų pagal tai, ar jos viena kitą papildo, ar viena kitai prieštarauja, ar yra viena kitai neutralios.

Lengviausiai mums suprantamas ir lengviausiai išaiškintamas Paties susirūpinimas dėl "organizacijos (Santaros) galimybės funkcionuoti, jei ji nori ugdyti, auklėti savo narius, kaip paties organizacijos idėjinis pagrindas paremtas funkcinis, o ne turinio vertybių principu". Visa nelaimė čia yra, kad mes visai menorime savo narių auklėti (nesame auklės ir neturime auklėtojų), bet susirinkome į Santarą mums bendro darbo dirbti, ir auklėjimą ar auklėjimąsi paliekame savo nariams individualiai ar ideologinėms organizacijoms (maždaug pusė santariečių aktyviai dalyvauja skautų organizacijoje).

Tai beveik ir visos straipsnyje iškeltos problemos, išskirus gal tik Paties truputį keistoką klausimą, kodėl šiaip gan aktyvūs santariečiai nerado reikalo rimčiau atsakyti į prof. kun. S. Ylos straipsnius. Jei visos iškeltos mintys man buvo nesunkiai suprantamos, tai šio klausimo, de ja, negaliu išsiaiškinti. Atleisk, bet nejaugi Pats tikrai galvoji, kad į S. Ylos straipsnius galima iš viso bet kaip atsakyti. Bandė, tiesa, pora mūsiškių atsakyti, bet... geriau gal ir nebūtų bandę, kaip kad mano nuomone nelaimingas buvo ir Carolus bandymas Tave truputį piktokai atremti.

St. Yla linkęs nagrinėti liberalizmą, liberalistinio lietuviško jaunimo, nacionalizmo (lietuviško) ir kitas krizes. Mūsų nuomone krizės betgi prasideda tik tada, kai S. Ylai prireikia rasti argumentą jam jau iš anksto aiš-

NEPAMIRŠKIME ŠELPTINŲ STUDENTŲ

Aną dieną vienam iš redaktorių rašo Raimundas Mišauskas, narys Lietuvių Studentų Šalpos Fondo. Skundžiasi, kad sunkiai eina svarbus Fondo darbas. Ir ne dėl to, kad Fondą ardytų visokios administracinės negerovės, nes ten dirba žmonės su retai sutinkamu pasišventimu, bet grynai dėl tautiečių nesusipratimo. Per savo veiklos dvejus metus Fondas tepajėgė sušelpiti vien 8 kolegas, o aukų vis mažėja, kai šelptinų skaičius yra padidėjęs.

Reikia pastebėti, kad ir Amerikos sąlygos yra visa eilė šelptinų lietuvių studentų. Tai jauni našlaičiai ir nepasiturintys šeimų vaikai, ligisti kolegos... Iki šiol nei viena šio Fondo paskola neduota jos absolūčiai nebūtinam kolegai. Gavę paskolas asmenys, kurie kitaip nebūtų įžengę universitetą, arba jau sėkmingai užbaigę studijas arba savo studijose sparčiai žengia į priekį. Pagal sąlygas visi gyvai reikiiasi lietuviškame gyvenime. Yra geriau pasiturintys studentai, bet jie, žinoma, neįstengia sušelpiti savo kolegų. Pašalpos reikalingi kolegos gali būti padėti tik lietuvių visuomenės, iš kurios jie ir yra kilę ir kuriai jie yra atsidavę.

Tenka susimąstyti ties Fondo neturtu. Ar mes nebesirūpiname lietuviškais reikalais ir gyvenime vieni? Netikime, kad vyresnioje kartoje būtų išblėsus lietuviškumas, nes, mums studentams beaugant svetimoje padangėje, ji mus išmoko Lietuvą pažinti ir mylėti. Manome, kad šis nejudrumas yra tik todėl, kad mums sunku palaikyti tarpusavio ryšius, esant išsiblaškiusiems po visą Ameriką.

Nenaudinga tendencija yra užsidaryti vien savos kolonijos reikaluose. Duomenys rodo, kad kokiai nors vietinei veiklai yra sudedama daugiau lėšų, negu kiems tvirtinimams paremti. Jam, pavyzdžiui, visai aišku, kad liberalai (taipgi ir mes, santariečiai) kovoja prieš protą (gi tokius žmones gyvojo kalboj paprastai vadina bepročiais). Savo tvirtinimams paremti jis gi cituoja kol. P. Vadopala, "kultūringai" pastebėdamas, kad šio santariečio iš primities sveikas galvojimas dar kartais pajėgia susigaudyti kur čia teisybė. Norint šį jo tvirtinimą atremti, reiktų prisipažinti, kad jo cituotasis P. Vadopala nėra, ir niekada de ja nebuvo santariečių (ir tuo pačiu parent jo garsiai nepasakyta mintį, kad kiti santariečiai yra bepročiai).

Atleisk, bet šį kartą jau aš klausiu: ar verta? Jei Pats skaitai jo dabar Aiduose einantį straipsnį ciklą apie nacionalizmą, tai turbūt sutiksi, kad šitokios akrobatikos galima pamatyti tik cirke. Ten ir varpininkai, ir liaudininkai, ir rezistentai, ir voldemarininkai cituojami vienam ir tam pačiam tikslui įrodyti: kokie gi iš tikrųjų yra tie lietuviški nacionalistai. Nejaugi po to betkoks rimtas liaudininkas dar galėtų eiti aiškintis, kad jie, liaudininkai nėra jau tokie baisūs naciai, kaip iš A. Greimo, B. Railos, V. Rastenio ir kitų jų "bendraminčių" atrodo. Iš viso, kaip galima tvirtinti, ar tai, kad žydai yra komunistai, ar italai vagys, ar liberalai bedieviai, ar pagaliau raudonplaukės merginos nenuosirdžios, štai kodėl mes pritariam New Yorko santariečių nuomonei, kad į tokius straipsnius mums iš viso neverta atsakinėti. Nerašyčiau ir Tau šio atviro laiško, jei Tavo kritiškos pastabos nebūtų toli pralenkę Tavo tituluojamą "profesoriaus" kultūrinį lygį.

Beje, vienintėlis rimtas atsakymas S. Ylai, mūsų nuomone buvo J. E. vysk. V. Brizgio straipsnis Drauge, kurio mintims aš, kaip santarietis, galiu tik pritariti.

Tad dar kartą ačiū už Tavo straipsnį, ir iki pasimatymo Studentų žodyje.

bendriems reikalams.

Tarp tokių bendrų reikalų, kurie rūpi Amerikos lietuviams, ypatingos svarbos yra studentų šalpa. Šiandien neįstengiamo turėti savo universiteto, bet, galbūt, daugiau negu tėvynėje galime asmeniškai paremti savo studentus. Tat nepamirškime šios svarbos pareigos. Savo aukas, nors ir kuklias, siųskime, adresuodami: Lithuanian Students Fund, Account No. 11737, c/o Chicago Savings & Loan Assn., 6234 So. Western Ave., Chicago 36, Illinois.

AKADEMINIAME PASAULYJE

Rochesteris

• Šiais metais susidariusi desniam skaičiui Rochesteryje studijuojančio jaunimo, lapkričio mėn. 7 d. buvo įsteigtas Lietuvių Studentų S-gos skyrius. Į skyrių įstojo 20 studentų, 5 iš jų Amerikoje gimę lietuviai.

• Gruodžio mėn. 4 d. sušauktas visuotinis skyriaus narių susirinkimas išrinko valdybą: Gražina-Irena Musteikytė — pirmininkė, Vaidevutis Draugelis — sekretorius, Robertas Sherelis — išdinkimas. Revizijos komisijoj: Vytas Zmuidzinis ir Bronius Koklys.

• Susirinkimas svarstė kilno-

jamos jaunųjų dailininkų meno parodos ruošimą Rochesteryje.

Detroitas

• Gruodžio 28 d. Detroito buvo surengtas santariečių pobūvis, alutis, į kurį atsilankė buvęs ir dabartinis Santaros pirmininkas V. Kavolis ir L. Sabaliūnas. Gyvai padiskutuoti aktualūs akademinių reikalai.

• Ypatingo dėmesio užsitarnauja Detroito studentų skyriaus surengtas Naujų Metų viešas susitikimas. Atitinkamai papuoštoje salėje studentai ir svečiai, kurių visų susidarė daugiau kaip 200, kultūringai sutiko 1956 metus. Gautas pelnas paskirtas Vasario 16 gimnazijai. Prie šio susitikimo įgyvendinimo daugiau ar mažiau pasidarbiavo valdybos nariai: A. Šimoliūnas, K. Navasaitis, D. Bulgaruskaitė, D. Šeputaitė, A. Polikaitis. Valdybai ypač daug talkininkavo G. Kazlauskas.

Vienintelis nesklaidumas buvo, kad pačių studentų N. Metų susitikime buvo mažoka, nors skyriaus visuotinis susirinkimas balsų dauguma įpareigojo valdybą surengti šį parengimą. Gaila, kad narių nepareigumas trugdo skyriaus veiklą ir neatiduoda pagarbą v-bos asmenims. Tikimasi, kad kitą kartą Detroito studentai pasiels subrendusiau.

• Sanusio 7 d. Detroito įvyko sporto klubo "Kovas" penkmečio paminėjimas. Ta proga surengta krepšinio rungtynės ir koncertas vakaras. Šio klubo veikloje yra aktyviai pasireiškę studentai, iš kurių paminėtini A. Racka, A. Šlepetys, J. Gerulaitis, G. Vitkus, V. Memėnas, A. Armalis ir kiti.

• Sausio 7 Detroito studentas J. Jonynas-sukūrė šeimos židinį su P. Orintaite. Jiems linkime daug saulėtų dienų.

• Skautės ir skautai akademikai ir jų svečiai sutiko Naujus Metus žiemos stovykloje Michigane.

Clevelande

• Clevelando skyriaus studentai suruošė Naujųjų Metų sutikimą visuomenei ir jaunimui. Gaila, kad lietuvių visuomenė gana šaltai reagavo į parengimą ir negausiai dalyvavo.

Prie N. Metų susitikimo paruošimo, be skyriaus valdybos narių, daug prisidėjo Danutė Koklytė,

Aldona Liutkevičiūtė ir Vytas Muliolis.

Studentų Centro Valdybos pirmininkas Pr. Joga žodžiu pasveikino N. Metų susitikimo dalyvius.

• Būrys Clevelando skautų ir skautų, vadovaujami Vyt. Kamanto, iškylovo skautų stovykloje šiauriniame Michigane.

• Gruodžio 29 buvo įsteigtas Santaros skyrius Clevelande. Santariečių steigiamajame susirinkime dalyvavo du Santaros Centro Valdybos nariai: pirmininkas L. Sabaliūnas, sekretorė V. Gaškaitė ir svečiai iš Detroito Al. Iljasevičius.

Clevelando sk. valdybon įeina R. Babičkas, N. Bartuškaitė ir G. Klimaitė.

• Santaros suvažiavime New Yorke iš Clevelando dalyvavo studentai R. Babickas, D. Bartuškaitė, N. Bartuškaitė ir L. Janulevičiūtė.

• Lilijana Janulevičiūtė sutiko būti Santaros biuletenio ryšininkė Clevelande.

New York

• New Yorko Santaros suvažiavime buvo narginėjamos aktualios problemos liečiančios šiaurinę Lietuvą. Lietuvos laisvinimo klausymu referavo L. Sabaliūnas, R. Šilbajoris ir V. Rastenys. Pagrindinės programos prelegentai supažindino su dabartinio Lietuvos jaunimo pasaulėžiūromis ir auklėjimo būdu Lietuvoje. Suvažiavime buvo iškelta nemaža klausimų, diskusijų ir pasisakymų Lietuvos laisvinimo klausimu.

Pirmininkavo Rytas Babickas iš Clevelando ir Al. Iljasevičius iš Detroito. N. Y. suvažiavimas sutraukė nemažai studentų iš įvairių vietovių pradedant Bostonu, Brocktonu, Philadelphia, Baltimore ir Rochesteriu ir baigiant Detroitu, Clevelandu ir Chicago.

Suvažiavę santariečiai sutiko Naujus Metus kartu su New Yorko šviesiečiais ir sportininkais.

Patar: kaimynui

prenumeruoti

DIRVA!

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!

Savers always welcome

NAUJAS OLDSMOBILIS?

Ar jūs norėtumėt turėti vieną?

NORITE GERO PATARNAVIMO

ir

LIBERALAUS SUSITARIMO

Ateikit ir pamatykit...

MICHAEL OLDSMOBILE CO.

10640 St. Clair Ave.

MU 1-7000

Atidaryta vakarais iki 9 P. M.

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

SOVIETAJ NAUDOJASI UŽTIKRINIMU

Daug vandens nutekėjo upėmis nuo pereitos liepos ženevos "viršūnių" konferencijos. Ir sovietai vėl daug laimėjo, pasinaudami mažai reklamuotu prezidento Eisenhowerio užtikrinimu Bulgariui ir Chruščiovui, kad Amerika nepanaudos atominės nei vandenilio bombos Rusijai atakuoti, jeigu Rusija neužatakuos Amerikos.

Užtikrinimas Rusiją neliesi buvo toks rimtas, kad tie du sovietų valdovų klijos nariai ramiai leidosi ilgon kelionėn į Indiją ir į kai kurias kitas Azijos valstybes, ramiai ruošdami tų kraštų pajungimą Kremliui. Jie buvo priimti su didžiausiomis iškilimėmis ir gėlėmis. Ir visur jie švaistė klatingus pažadus. Ten kur Amerika pylė šimtus milijonus dolerių sustiprinimui ekonominio gyvenimo, Chruščiovas nuvykęs pasinaudavo Ameriką piešti juodomis spalvomis, patraukiant tų kraštų gyventojus atsiskirti į Maskvą, kaip geriausią ateityje gelbėtoją. Ir Amerika bejędė ka nors daryti.

Šis Eisenhowerio užtikrinimas Kremliui, kad Rusija nebus atakuojama, yra lygus Trumano prezidentavimo metu slapta Washingtono ir Londono sutarimui jokiu atveju neatakuoti komunistinės Kinijos pozicijų ir sandėlių už Yalu upės. Tai patyręs Kremlius ir Peipingas pravedė Korėjos karo demoralizaciją. Amerika negarbingai tą karą pralaimėjo, plačiau atidarydama duris komunistams užkariauti Indokinijos dalį ir ištiesti nagus į visą likusią Aziją.

Tą paslaptį Kremliui išdavė du Britų diplomatinės tarnybos nariai, slapta tarnavę sovietams. Skirtumas tarp ženevos užtikrinimo tik toks, kad tą nusistatymą pareiškė pats Amerikos prezidentas, įsijaudinęs geroje nuotakoje, svajodamas įgyvendinti taiką, pasimatus su sovietų maršalu Žukovu, iš kurio tikėjosi paramos savo geriems norams, taip nat sužavėtas Bulgariui ir Chruščiovo šypsenomis.

Bolševikams nieko daugiau ir nereikia, kaip tik taikos savo planingam pasaulio pavergimui vykdyti.

Geresniam užtikrinimui, kad Amerika neturi pikto tikslų prieš Rusiją, Eisenhoweris pasiūlė vykdyti karinių bazių tikrinimą. Tai sovietų vadai iškart atmetė. Ir dabar pakartotinai tikina, kad Amerikai tikrinti jokių Rusijos bazių neleis. Amerikos karinių bazių planus Kremlius turi, gaves iš savo ir amerikiečių šnipų, kurie pasirūpino pavogti ir perduoti net atominės bombos ir kitas slaptas paslaptis.

Po nepasekmingos užsienio reikalų ministrų konferencijos Ženevoje buvo paskelbta, kad Eisenhowerio korespondencija su Žukovu baigta. Kremlius nematė reikalo leisti Žukovui su Amerikos prezidentu palaikyti ryšius, kurie tarp priešių ir negali būti palaikomi, ko Eisenhoweris, deja, ir dabar nesupranta.

Valstybės sekretorius Dulles, po antros Ženevos konferencijos, paskelbęs, kad "Ženevos dvasia" žuvusi, pats atvirai ir griežtai prieš Kremliaus valdovus prabilęs. Tuo baigė draudimą Valstybės departamentu tarnautojams neprasitarti negero žodžio prieš sovietus, ką buvo įvedęs po liepos mėnesio Ženevos konferencijos.

Tai tik mostas prieš rinkimus

Naujų metų proga, prezidentas Eisenhoweris savo pareiškimu paminėjo, greta kitų dalykų, kad Amerika sieks "laisvės ir teisingumo pasaulio pavergtiems žmonėms... Taikiu keliu laisvinimas pavergtų žmonių buvo, ir kol to nebus pasiekta, bus didelis

Amerikos užsienio politikos tikslas."

Ar nedžiugina toks pareiškimas mus lietuvių? Reikėtų džiaugtis tokiu Amerikos prezidento žodžius išgirdus.

Bet Kremliaus valdovai ir liepos mėnesio Ženevos "viršūnių" konferencijoje, ir paskiau užsienio ministrų konferencijoje ten pat, Amerikai aiškiai atsakė, kad tos tautos yra "laisvos sovietinės respublikos", Amerika neturi teisės kištis į svetimų valstybių vidaus reikalus. Joks tų kraštų laisvinimo klausimas neegzistuoja.

Koks būtų tas "taikiu keliu laisvinimas" pavergtos Lietuvos ir kitų eilės valstybių, įskaitant ir milžinišką Kiniją, Kremliui atmetant prašymus "taikiu keliu" joms nepriklausomybės atstatyti, o pačiai Amerikai užkirsti visus kelius pavergtoms tautoms laisvės siekti. Ryškiausiai pavyzdžiai yra prieš pora metų rytų Vokietijoje kilęs bolševikams pasipriešinimas, kai Eisenhoweris pasakė jokios paramos sukilėliams neteiks. O Formozos kinų nacionalistų užblovakimas veržtis į savo krašto žemyną, kur milijonai pogrindžio kovotojų laukia gen. Čiang Kai-šeko grįžtant. Iš kitos pusės, Washingtonas stengiasi taikiu keliu atiduoti Peipingui nacionalistų salas Quemoy ir Matsu, tikint tuo būdu ilgesniam laikui nuraminti komunistinę Kiniją, nesuprantant, kad tada jau reikėtų atiduoti pačią Formozą.

Šis Eisenhowerio pareiškimas reikalauja laikyti politiniu mostu gauti Amerikoje gyvenančių tautų žmonių paramą republikonų partijai ateinančio rudens rinkimams, pradėdant nuo lietuvių, baigiant kitomis didelėmis tautomis.

Kai vasarą Eisenhoweris renėsis į Ženevą, senat. McCarthy buvo patiekęs senatui rezoliuciją, raginant prezidentą reikalauti bolševikų pavergtoms tautoms išlaisvinimo. Jo rezoliucija senatas atmetė, ir dėl to, kad tada jau buvo pavykę prieš McCarthy sukelti visame krūte ir Washingtono neapykantą dėl jo atkaklaus sekimo komunistu veiklos. Tačiau respublikonų ir demokratų vadai gavo iš tų pavergtų tautų Amerikoje gyvenančių žmonių tiek protestų, kad tuoj apsisukus, veik tokią pat

Trys laiškai

K. DA.

Nors šventės jau praėjo, — vis dar gyvenu Kalėdinių sveikinimų nuotakomis. Laikosi jos manye nenutrūkstamai stipriai, lyg Kalėdos ir Nauji Metai per klaidą būtų nusitęsę į sausio vidurį.

Atskrido po mano stogu 3 pavėluoti švenčių sveikinimai. Trys lietuviški laiškai rašyti prieš šventes 3-jų šventiškai nusiteikusių šeimynų. Pirmieji žodžiai, kaip įprasta, surišti su linksmumu ir laimės linkėjimais Kalėdų ir Naujų Metų proga. Jie galėjo

senatoriaus Knowlando rezoliuciją, senatas priėmė ir įteikė prezidentui, išvykstant į Ženevą.

Tokie žodžiai kaip dabar Eisenhowerio, be darbu, pilnu užtikrinimu sovietams neliečiamybės, tik labiau paskatina bolševikus naikinti pavergtų tautų žmones.

būti rašyti man arba kitam, ar dešimtam pažįstamam ir perskaityti bei numesti į šalį. Skirtumas tik toks, kad šiuose laiškuose, po sveikinimų, rašytojai paprastais žodžiais išdėstė mintis, dėl kurių jų sveikinimai palieka aktualūs apvalius metus. Tiek man, tiek jums, — mieli skaitytojai.

Pirmame laiške iš Argentinos rašoma: "Nuoširdžiai dėkojame už Jūsų atsiųstą afidavitą. Deja, konsulate mums buvo pareikšta, kad jis per mažas. Prašėme M., — jis pažadėjo atsiųsti antrą (afidavitą). Tada, atrodo, turėtų užtekti. Be to, konsulate mums pranešta, kad jei pajudėsime, tai kada nors tarp liepos ir lapkričio 1956 metais. Sukame galvas dėl kelionės apmokėjimo. Po revoliucijos bilietų kainos pakilo 100%. Ne doleriais skaičiuojant, bet pezomis. Anksčiau kelionių biurai už dolerį skaitė 15 pezu, gi dabar nori nuo 32 ligi 37 pezu. Maisto produktų kainos buvo vartojamas parapijose prieš 15 metų. Matyt, bažnytelė sugėbėjo išsaugoti formas tik ... negali paslėpti Lietuvoj kerojančio vargo: paplotėlis iškeptas iš labai tamsių miltų!

Trečiame laiške iš Lietuvos rašoma: "Esu gyva ir sveika, ko ir jums linkiu. Rašykite daugiau, — labai laukiu..." Tai ir visas laiškas. Prie jo įdėta šmolėlis paplotėlio iškepto su tuo pačiu Dievo paveikslėliu, kuris buvo vartojamas parapijose prieš 15 metų. Matyt, bažnytelė sugėbėjo išsaugoti formas tik ... negali paslėpti Lietuvoj kerojančio vargo: paplotėlis iškeptas iš labai tamsių miltų!

Štai, tokie trys laiškai nutęsė mano šventines nuotakas į Naujuosius Metus. Nuotakas — be džiaugsmo. Nuotakas įpareigojančias kiek galint dažniau darbu ir mintimi nukrypti nuo šios šalies prašmatnios kasdienybės į tą pusę iš kurios ateina trumpa, lakoniška žinutė: "antras žuvo miške..."

Antrame laiške iš Vokietijos rašoma: "Norime pranešti, kad mes negalime dėl sveikatos prie-

vių parapijos mokyklos salėje, Broad ir Capitol gatvių kampas, vietinių lietuvių skautų meno sekcija suvaidins Marijos Steikūnienės trijų veiksmų vaidelį "Starkiškių Girioj". Jame vaiduojama nedalia mūsų brolių, likusių tėvynėje po sunkia okupanto priespauda, partizanų kova su pavergėju ir Kūčių naktis miško gilumoje pasislėpus nuo priešo.

Vaidelį režisuoja Vytautas Zdancevičius. Po vaidinimo bus šokiai ir veiks skautų tėvų komitetu bufetas.

Su dideliu pasisekimu Hartfordo skautai šį vaidelį suvaidino pernai New Britaine ir šiemet Worcesteriye, o 16-to Vasario proga dar kartą ji suvaidins New Britaine.

V. P.

Society National Banks Clevelande jau baigtas organizuoti ir atidarytas sausio mėn. 16 d. Šis bankas daugiausia skirtas prekybiniams reikalams. Kaip tai paskirčiai skirtas, jis atliks visas prekybines operacijas, įskaitant ir čekių sąskaitas. Kadangi šiam bankui išaugti sąlygas sudarė Society for Savings, tai jis ir toliau pasiliks patarnauti taupymo indėlininkams.

Society for Savings, sudarydamas sąlygas išaugti Society National Bankui, bus savininkas visų banko kapitalų, išskiriant įneštus direktorių šerų įnašus. Naujasis Bankas darbą pradėjo su \$5,000,000 pagrindiniu kapitalu. Operacijas pradėjo vesti tam reikalui numatydami \$40,000,000.

Society for Savings prezidentas Mr. France, taip pat yra ir naujojo Society National Banko prezidentas. Pirmininku, taip pat, kaip ir Society for Savings, yra Mr. Henry S. Sherman.

Naujojo Banko direktorių vadovybę sudaro šie Clevelando pramonės ir prekybos vadovai:

Warren Bicknell, Jr., President, The Cleveland Construction Company

Robert F. Black, President, The White Motor Company

Charles B. Bolton, President, Payne-Bingham Company

T. J. Conway, President, The Fisher Brothers Company

Thomas Coughlin, Director, The Murray Ohio Manufacturing Company

Ernest C. Dempsey, Attorney, Squire, Sanders & Dempsey

William H. Fletcher, (Retired)

Mervin B. France, President

Frank L. Lewman, Director, The Richman Brothers Company

James L. Myers, Chairman of the Board, Clevite Corporation

Laurence H. Norton, Director, The Columbia Transportation Company

Drake T. Perry, Secretary, The Harshaw Chemical Company

Ralph S. Schmitt, Vice President and Secretary, The Cleveland Twist Drill Company

Henry S. Sherman, Chairman of the Board

Clarence M. Taylor, President, The Harris Calorific Company

John S. Wilbur, Vice President, The Cleveland-Cliffs Iron Co.

Arthur P. Williamson, President, The Dill Manufacturing Company

Vadovaujančiose Banko pareigose yra:

Chairman — Henry S. Sherman, President — Mervin B. France, Vice Presidents — Irving W. Distel, George G. Litzko, Joseph B. Collinson, Herbert Barnes, D. James Pritchard, Loren M. Whittington, Harry L. Hoffman, Theodore W. Walters.

Cashier — Lewis E. Franckle. Comptroller — W. James Vandenberg.

Assistant Vice Presidents — Gordon J. Artress, Richard C. Garretson, Walter W. Free, John G. Henninger, James H. Kirk.

Assistant Cashiers — Colin S. Campbell, William J. Eble, Tracy L. deForest, Robert L. Douglass, August E. Lackamp, Alan M. Morrow, Joseph E. Nagy, John R. Owens, Wilbur H. Staten, John Stuart, Paul Szego.

Auditor — G. Earl Nipple.

SOCIETY NATIONAL BANKS ATIDARYTAS

ST. CATHARINES

SLA 278 KUOPOS SUSIRINKIMAS

1955 m. gruodžio mėn. 30 d. J. Šarapnicko bute įvyko šios kuopos susirinkimas. Dalyvavo 12 narių. Susirinkimą pravedė kuopos pirmininkas Piliponis. Praeito susirinkimo protokolą perskaitė kuopos sekretorius K. Jonušas.

Naujai įstojusiems kuopos nariams J. Diliui, K. Jonušui, J. Kavalėliui, M. Kukanaukui kuopos p-kas Piliponis įteikė apdovanojimo pažymėjimus. J. Dilys padėkojo už priėmimą į šią organizaciją ir išreiškė pasitenkinimą galįs dalyvauti seniausioj ir didžiausioj lietuvių organizacijoje. Toliau sekė kuopos būstinės klausymai. J. Šarapnickui sutinkant SLA 278 kuopos būstinę paliekama jo bute, 56 Concord Ave., St. Catharines, Ont., Canada.

Kuopos p-kas perskaitė instrukcijas apie pildomosios tarybos nominacijas. Susirinkime dalyvavę turėjo teisę balsuoti 7 nariai. Balsavimo daviniai šie: K. J. Kalinauskas ir SLA prezidentas 7 balsai, P. Dargis ir SLA viceprezidentas 7, Dr. M. J. Vinikas ir SLA sekretorius 7, A. S. Trečiokas ir SLA išdininkas 6, Gugienė ir SLA išdininkas 1, J. Maceina ir SLA išdo globėjus 7, E. Devenienė ir SLA išdo globėjus 5, Mikužiūtė ir SLA išdo globėjus 2 ir Dr. S. Biežis ir SLA daktarus kvotėjus 7.

P. J. Dilys įnešė pasiūlymą SLA narių tarpe parinkti aukų patekusiems ir sunkią padėtį profesorui M. Biržiškai. Paaukojo po \$1.00 J. Dilys, K. Jonušas, M. Kukanaukas, J. Kavalėlis, J. Vyšniauskas ir I. Šajauka. Tikimasi tam reikalui surinkti ir daugiau.

I. Š.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA — DIDŽIAUSIAS LITUANISTIKOS ŽINYNAS, LIETUVIŲ KULTūros PAMINKLAS.

Iš suprojektuotų 20-21 tomo septyni jau išspausdinti, kiti rengiami. Redaktoriai visą LE ruošimo darbą pagal atskiras raides pasiskirstė iki galo.

Laikas įsigyti, nes nuo VIII tomo LE bus spausdinama tik prenumeratoriams.

Lengvos sąlygos: įmokėjusiems bent už vieną tomą, visi išėjusieji tomą siunčiami iš karto. Likusios sumos mokėjimas išdėstomas užsisakiusiam priimtomis dalimis. Vieno tomo kaina J.A.V. \$7.75, visur kitur \$8.00.

Užsakymai siųstini šiuo adresu: J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedija, 265 C Street, South Boston 27, Mass.

PASKUBĖKITE — ATSARGOS RIBOTOS! (6)

SAUSIO PARDAVIMAS

VISAI NAUJI 1956 OLDSMOBILIAI

TARNAUTOJŲ MAŠINOS ir PARODOMI MODELIAI

DOWD OLDSMOBILE

"ON THE HEIGHTS"

2900 MAYFIELD (tarp Coventry ir Superior)

FA 1-9100

Atidaryta pirmadieniai ir penktadieniais vakarais. Šeštad. iki 6 v.

THE MAY CO.'S BASEMENT

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

Nuc sienos iki sienos kilimų pardavimas

Raštuotas audinys 100%

Vilnos Wilton Broadloom

7.99

Kvadratinis jardas

12 ar 15 pėdų pločiai

Bet ne visos spalvos ir pločiai

Liuksuso! Geriausios rūšies!

Spalvos: Nutria, Rožinė, Žalia, Pilka, Smėlio ar Vandens

Kokia vertė! Kada jūs turėjęt džiaugsmą pirkti luksuso geriausios vertės 100% vilnos wilton, kaip ši... žema 7.99 už kvadratinį jardą kaina! Ateikite! Pamatykite! Palyginkite!... mes manome, kad jums patiks šis kilimas.

Jis yra aukštos audimo rūšies broadloom, kuris turi dailės garso išvaizdą. Skirtingi raštų gilumai duoda aukščio ir gilio išvaizdą. Jis yra tarsi banguoatas... 2 pūkų skirtumas duoda specialų grožį. Ateikite ir pamatykite! Atsineškite kambarių išmėras.

Be jokio įmokėjimo

Pasinaudokite rytojau žema kaina. Jums nėra jokio įmokėjimo. Darykite, patogius, mažus mėnesinius mokėjimus.

The May Co.'s Basement Rug Department

CLEVELAND IR APYLINKĖSE

Generalinis Konsulas J. Budrys Clevelande

Sausio mėn. 14-15 dienomis Ramovės skyriaus kviečiamas, lankėsi Generalinis Konsulas J. Budrys. Jo priėmimo dalyvavo apie 120 clevelandiečių ir gausus būrys jaunimo, Konsolui pagerbti meninės programos pildytojų.

Konsulo pagerbimas vyko prie vaišių stalų. Pagerbimą atidarė Ramovės skyriaus pirm. K. Budrys. Pasveikinęs Konsulą Clevelande, programą vesti perdavė B. Auginui. Konsulą sveikino Bendruomenės pirm. St. Barzdukas, skautų atstovai ir sav. kūrėjas A. Mackevičius.

Generalinis Konsulas J. Budrys pasakė ilgesnę kalbą, iškeldamas komunistų vėžlumą, klaidą ir norą užvaldyti pasaulį. Taip pat iškėlė ir JAV politiką, kuri taikiomis priemonėmis siekianti išlaisvinti pavergtuosius.

Meninė programą pasirodė J. Kazėno akordeonistai, Grandinė, šokėjos, Gatautytė, Kavalaiuskaitė, jaunas smuikininkas Alkaitis su sesute pianiste, Petkevičiūtė, Gulbinaitė, Gatautis ir kt. Jauniesiems menininkams, kurie gražiai pasirodė, nepagailėta aplovi.

Po meninės programos dalyviai dar ilgai šnekučiavosi ir išklaušė Konsulo J. Budrio atsakymų ir paklausimus.

Sekmadienį, Gasparaičių namuose, Generalinis Konsulas J. Budrys padarė pranešimą siauresniam Ramovės kvietusių asmenų rateliui.

Lietuvių Salės Bendrovės metinis susirinkimas

Ivyksta sausio mėn. 23 d., 8 val. vakare, Lietuvių salėje.

Bus metinė apyskaita, renkama nauja valdyba ir svarstoma salės pagerinimo reikalai. Visi Bendrovės šerinkai raginami susirinkime dalyvauti.

1955 m. mirusieji mūsų kolonijos lietuviai

A. Miliauskas, L. Bernota, V. Luckienė, G. Sukis, E. Tatorskis, S. Želvienė, P. P. Muliolis, Al. Balukins, A. Melinis, W. Želvis, A. Valatkienė, J. Anthony M. Jankauskienė, M. Rodzevičienė, J. Petruškevičius, A. Sasnaskienė, F. Svegel, M. Andriūnienė, M. Angelaitienė, J. Beržinskis, V. Bernita, A. Jenulionis, St. Klimka, P. Šumskis, M. Bolsar, M. Ciciėnienė, Ezb. Brieba, D. Kančius, R. Lisenski, K. Malvinienė, M. Dumbrasuskienė, K. Cienas, J. Chaplik, A. Zagorskis, G. Siaurukaitė, M. Skardžiuvienė, O. Giedrienė, J. Rakauskas, J. Dautartas, J. Bendokas, M. Rastanis, M. Halaburdienė, J. Gaidelis, H. Urban, J. Savickas, J. Rodzevičienė, J. Žilinskas, K. Mikėnas, M. Bačinskienė, Em. Stepšienė, V. Kundrotas, P. Lapinskas, A. Yuškevičius, J. Puškorius, O. Telicėnienė, A. Tamašauskas, Z. Amšiejienė, J. Eidukaitis, J. Minkevicius, J. Šilinis ir B. Kavaliūnienė.

Išstojo iš Skaučių Sesių

Mums praneša, kad iš P.L.S.S. Skaučių Sesių išstojo sekančios skautininkės:

Skautininkė Aldona Augustinavičienė, paskautininkė Aurelija Balašaitienė, vyr. skautininkė Magdėlena Barniškaitė, paskautininkė Aldona Bartušienė, vyr. skautininkė Izabelė Jonaitienė, paskautininkė Stefania Juodvalkytė, skautininkė Ona Kavaliauskienė, vyr. skautininkė Dominika Kesiūnaitė, paskautininkė Genovaitė Modestavičienė, paskautininkė Ringailė Nasvytėnė, skautininkė Stefania Radzevičiūtė, skautininkė Marija Žilinskienė.

Dalyvaukime Bendruomenės susirinkime

Sausio 22 d. 11 val. lietuvių salėje šaukiamas metinis Bendruomenės apylinkės susirinkimas. Jo darbų tvarkoje — mirusiųjų apylinkės lietuvių pagerbimas, valdybos ir komisijos vargo mokykloms Vokietijoje remti pranešimai, kontrolės komisijos aktas, naujos apylinkės valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai ir kiti apylinkės reikalai. Kviečiami dalyvauti visi lietuviai.

Metinis susirinkimas — tai visų metų darbo vaizdas. Tai lyg sąžinės sąskaita, rodanti, kas buvo padaryta ir kas neteseta. Apylinkė turės kuo pasidžiaugti ir pasigėrėti. Apylinkės valdyba pvz. per metus yra paskyrusi 387 dol. liuanistinėi vysk. Valančiaus mokyklai, 165 dol. šalpai, 115 dol. jaunimo organizacijoms, 100 dol. Čiurlionio ansambliui, 96 dol. sporto veiklai, 35 dol. Vaidilos teatrui, yra išmokėjusi 144 dol. Lietuvos nepriklausomybės kovai remti, 137 dol. Lietuvių Radijo Klubui, 133 dol. Bendruomenės centrui (Lokui), 60 dol. Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje, yra sruinkusi ir išsiuntusi 126 dol. kun. V. Sarkai Vokietijoje ligos metu paremti, 88 dol. rašytojo V. Krėvės paminklui statyti ir t.t. Tai vis buvo reikalai, kurie lietuvių atžvilgiu buvo svarbūs ir kurie apylinkės valdybai atrodė reikintini bei palaikytini. Valdyba galėjo juos tenkinti, nes turėjo daugelio lietuvių pritarimą ir susilaukė paramos, šituo Clevelando lietuvių atsiliepimu ji pagrįstai didžiulį jasi.

Tiesia, neviskas buvo padaryta, kas buvo norėta padaryti. Tam buvo įvairių ir priežasčių. Bet darbą toliau varys naujai išrinkta apylinkės valdyba ir kiti jos organai. Lietuviškas Bendruomenės darbas negali sustoti. Todėl visi kviečiami juo rūpintis ir domėtis. Labai svarbu, kad į naują valdybą ateitų naujų žmonių su gyva iniciatyva, su ryžtu ir užsimojimais. Tokia valdyba galės būti išrinkta, kai bus pasiūlyta pakankamai kandidatų. Kas negali pats kandidatuoti, į savo vietą turi ir gali surasti kitą. Parodykime tad, kad mokame ne tik apie Bendruomenę šnekėti, bet ir jos reikalu, darbu bei kilimu konkrečiai rūpintis. Kandidatus galima siūlyti rinkimų komisijai iš anksto arba ir pačiame susirinkime.

Šie keli žodžiai yra skiriami kiekvienam, kieno širdis plaka bendro darbo reikšmės ir svarbos pajautimu.

St. Barzdukas,
apylinkės valdybės pirm.

Kviečia į Užgavėnių blynus

Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio Clevelando skyrius kviečia visus atvykti į tradicinį Užgavėnių blynų vakarą, kuris įvyks vasario mėn. 4 d. Colonial Garden salėje. Biletus galima gauti pas Sambūrio narius ir Dirvoje.

L. A. S. narių žiniai

Šaukiamas Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Clevelando skyriaus narių susirinkimas, kuris įvyks sausio 22 d., sekmadienį, 5 val. p. p. V. Pašakarnio namuose — 1214 Carlyon Rd. (Galima pasiekti ir autobusu važiuojant Superior iki 123 gatvės, čia išlipsti ir eiti iki Carlyon, kuri yra sekančioji už 125-tos g-vės. Tada pasukti kairėn).

Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Inž. E. Malcanas

su šeima persikėlė į savus namus: 686 Eddy Rd., telef.: PO 1-3774.

Skaučių viešnia iš Chicagos

(sks) Sausio 14-15 savaitgalį Clevelande viešėjo iš Chicagos lėktuvu atskridusieji Lietuvių Skaučių Sesių Garbės Gynėjas sktn. Dr. J. Aglinskienė. Viešnia dalyvavo Neringos skaučių tunto vadijos posėdyje, turėjo pasikalbėjimą su skaučių tėvais, susitiko su skautininkėmis ramovės sueigoje ir praleido porą jaukių valandėlių bendrame abiejų ramovių subūvime sktn. Senbergo bute.

Skautai pasveikino Konsulą J. Budrį

(sks) Clevelando L. S. Ramovės rengtame Lietuvos konsului J. Budriui pagerbime Neringos t. skautė ir Pilėnų tunto skautas pasveikino brangų svečią kaip Klaipėdos atvauduotoją ir įteikė gėlių puokštę.

Aldona Stempuzienė

praėjusį penktadienį su Moterų Simfoniniu orkestru koncertavo Ohio State Hospital.

Vasario mėn. 19 d., Nepriklausomybės šventės proga, drauge su kanadiečiu V. Verikačiu, koncertuoja Hamiltono.

Tradicinis skautiškas susitikimas

(sks) Sausio 15 d. pas sktn. A. ir V. Senbergus buvo tradicinė metų pradžios skautų vadovų sueiga. Joje dalyvavo Sesių Garbės Gynėja sktn. Dr. J. Aglinskienė, lydimą Neringos tautininkės M. Pažemienės ir skautininkių, Pilėnų tunto vietinių vadovų ir skautininkių ramovės narių. Besišnekučiuojant jaukioje nuotaikoje praleista pora mielių valandėlių, pasikeista skautiškos veiklos įspūdžiais iš Chicagos ir Clevelando, palinkėta naujosios vadovėms ir vadovams energijos ir ištvermės vedant skautiškąjį jaunimą į laimės žiburį. Sktn. A. Senbergienė šios sueigos dalyviai sako ačiū už puikius ir skanius valgius.

"Ice Follies"

dabar švenčia 20 metų sukaktį. Pasirodymai vyksta Arenoj. Daug pasaulinio garso žvaigždžių, kurias būtina pamatyti.

GERI NAMAI

Naujojo Parapijoje, 6 k. labai geras namas, 2 garažai, sklypas 55x260. Galima tuoj įsikraustyti. Kaina \$14.900.

Pasirinkite iš turimų 8 vienos šeimos namų lenkų ir slovų rajone.

Chimes Realty
Atstovas:
VICTOR BANIONIS
namuose SW 1-9568
Namų telef. šaukit nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.
ofise UT 1-0323

GERAS NAMAS

Geros pajamos, 4 šeimų, kiekvienas po 4 kambarius, yra vonios, atskiri šildymai. Per metus pajamų \$1,956.00.

Kaina tik \$10,900.

East Shore Realty
George Kufrin Jr.,
pardavėjas
Telef.: EN 1-6993

Laikrodžių ir brangenybių
taisymas.

Deimantų pasirinkimas.
Optikos priemonių taisymas.

Sam Schreiber

JEWELER
1995 E. 105 ST.
Kampas 105 ir Euclid.
RA 1-7892
Prityręs specialistas.

Mirė Pranas Samolis

Sausio 13 d., eidamas 84 metus, mirė Clevelando visuomenei gerai pažįstamas senosios kartos veikėjas, daugelio lietuviškų organizacijų narys Pranas Samolis.

Pr. ir Ant. Petraičiai

sausio mėn. 8 d. susilaukė antros dukrelės Rasos-Loretos.

Jack Gausono Kaributo

rengiamų imtynių sekantis pasirodymas įvyksta Arenoj sausio mėn. 31 d. Daug gerų pasirodymų, tikrai vertų pamatyti. Biletų kainos po \$3.50, \$2.50 ir \$1.50. Gaunami Arenoj ir Richman Brothers. Pradžią 7:30 val. vakaro.

JUMS GERI NAMAI

Eddy Rd. — St. Clair, labai geras plytinis vienos šeimos namas. Dideli kambariai, garažai. Geros statybos, didelis sklypas.

Tik \$2000 įmokėti. 3 miegamų k., vienos šeimos namas. Moderni virtuvė ir vonia, naujas gaso ir vandens šildymas. Didelis sklypas, garažas.

RAY NAUSNERIS,
Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda.

UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

AR ŽINOTE APIE JŲSŲ DRAUDIMO REIKALUS?

Apie draudimą kely, darbe ir namie. Apie pilną draudimą, greitą nuostolių padengimą ir nebrangias ratas automašinoms, gaisrui, gyvybės, nelaimingiesiems atsitikimams, įsipareigojimams.

AL. VALONIS, agentas
EX 1-4499

ISTOK I

VILTIES

DRAUGIJA

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
7015 Wade Park Ave.
Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TASYMAS

Šį mėnesį papiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobilui. Dideli papigiminiai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms.

Kreipkitės į
J. S. AUTO SERVICE

Mes kepame visokių pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuviams ir kitiems reikalams. Įvairūs naujai gauti auralai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct.

Gėlės pristatoma visuose pasaulio kraštuose.
Bonded Telegraph Service narys.
Gaunami money orders (galioja ir užsienyje)
ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS
6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoje. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda
Skambikiti: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS, agentas

BAL TIC Supply Co.

Tiekia prekes tiesiai iš urmo sandėlių, sutaupant pirkėjui brangų krautuvės patarnavimą. Gaunami visų žymesnių firmų gaminiai. Skambinti B. Snarskiui. Tel. KE 1-0210.

LIETUVAIČIŲ MOTERŲ KIRPYKLOJ

Šilti, karšti, garais ir šalti pusmetiniai. Plaukų dažymas.

TERRACE BEAUTY SOLON

1161 East 71 St.
UT 1-1641

PIX BEVERAGE

45 rūšių alus. Kiti gaivinantieji gėrimai. Vynai ir šampantai, vietiniai ir užsieniniai. Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Atidaryta kiekvieną dieną nuo 9 ryto iki 10 vakaro.

Krautuvė dabar tvarko lietuvių savininkas.

6903 SUPERIOR AVE.
EX 1-3311

BATŲ KRAUTUVĖ BATŲ TAISYMAS

Sav. J. Kamaitis

1359 E. 65 St.
East 65 and Wade Park

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Nauji batai ir batų taisymas mano krautuvėje daug žemesnėmis kainomis, negu jūs mokate kitur. Ateikite ir įsitikinkite.

DAŽO IR POPIERIUOJA NAMUS

Ant. Kirkilas

Kreipkitės ir gausite geriausią patarnavimą.
7204 Donald Ave. Tel. EN 1-3844

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas priimanomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus
16209 Arcade
Tel. IV 1-2472

(52)

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

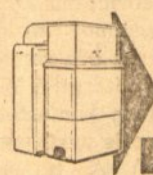
Santaupos apdraustos iki \$10,000
3% palūkanų.

PASKOLOS JŲSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

Clevelandiečiai DABAR gali pamėgti
• Vasaros VEDINIMĄ • Žiemos ŠILDYMĄ
MONCRIEF VISŲ METŲ
Itaisymu
THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Visi lietuviai laisvalaikį praleidžia savo Klube. Visos lietuvių organizacijos parengimus rengia tik lietuvių salėje. Klubo ir salės vadovybė visus lietuvius kviečia čia nuolat lankytis, susitikti draugus ir artimuosius.

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgčio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENDICOTT 1-1763
936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

OLIMPO DVASIA

Po daug žadėjusios sesijos

V. RASTENIS

(Žr. "Dirvos" 1955 m. 51 ir 52 nr.)

Būdingiausi "Olimpo dvasios" pasireiškimai yra puošnių žodžių srovės. Būtų džiugu gėrėtis jų piešiamais vaizdais, jei nebūtų žinoma, kad tikrovė kitokia. O tai, vietoj pasidėėjimo, neretai žadina pasipiktinimą.

Kai prof. Kaminskas pasmerkė "Olimpo dvasią", norėjosi tikėti, kad galgi bus imta kalbėti atvirai, realistiškai apie padėtį ir reikalus. Bet, jei jau pats prof. Kaminskas kitose savo pranešimo vietose ta viltį gerokai išsklaidė, tai visas naujasis Vliko prezidiumas savo atsišaukimu verčia tokią viltį visai pamiršti. Čia senoji "Olimpo dvasia" pasirodo esanti gyva visoje savo grožybėje...

"Stiprus tautos pavedimu ir talkininkaujamais visų lietuvių kūju veiksniu, Vlikas per ilgą metų eilę Lietuvos reikalų sargybą Vakaruose"...

Taip šlovinasi naujasis prezidiumas. Šiandien su kartumu prisimename iškilmingus priesaikavimus prie Nežinomojo Kareivio kapo, anot kurių "savo žemės nei pėdos neturime". Bet argi mažiau žadame kelia šie skamūnūs žodžiai? Ar ne koks pasididžiavimo šūkis, o jau lyg ir įvykusio fakto atžymėjimas — kai žinome, koks tas stiprus koki tie pavedimai, koks tas veiksniu (!) bendradarbiavimas ir kokia, pagaliau, ta sargyba...

Arba: "Tautos kovos didvyriškumas laimi Lietuvos laisvinimo reikalui pasaulio pripažinimą ir paramą..." Piktindavomės, kai fronto nemate prakalbėtinai grandindavo klausytojus savanorių krauju, o ką sakyti, kai tolimoj Amerikoj nesiliaujam didžiulis "tūkstantis didvyriškų žygių kovojančioje Lietuvoje", kada visiems aišku, jog didelė dalis to tragiško didvyriškų žygių buvo nebūtina auka, Lietuvos draugų Vakaruose negeista, nepatarta, ir žymia dalimi įvykusi dėl "sargybinių Vakaruose" nesuorientavimo laiku ir teisingai painiotavimui pasiryžėlius apie padėtį...

Ne mažiau olimpišku stilium naujasis Vliko prezidiumas stengiasi įkalbėti, kad lapkričio mėnesį New Yorke įvyko dideli įvykiai Lietuvos nepriklausomybės kovos bare.

Ir ligi šiol buvę tik neesminių (?) nesutarimų bei nesklaidumų, kurie, taip išeina, nei reikšmės būtų neturėję, jei būtų likę nusišėpti. Tik ta nelemtoji Vliko(?) opozicija esanti kalta, kam nesutarimus išskėlusį viešumon ir tyčia kėlusį visuomenės nepasitenkinimą, tuo sąmoningai kenkdama Vliko autoritetui ir orumui.

Man atrodo, kad pagaliau reikią gi apsispręsti, kas iš tikrųjų kenkia bet kokio olimpo autoritetui ir orumui: ar tas, kas išdrįsta reikale net ir pačiam Jupiteriui pasakyti, jog jis neteisingas, ar tie dievačiai, kurie savo neolimpiškus pasielgimus nori laikyti tik neesminiais pašidymais, dėl šventės ramybės nusišėptinai nuo nevertu akių?

O vis dėlto, anot naujojo prezidiumo, tie "neesminiai" dalykai buvo galų gale toki svarbūs, kad reikėjo susigriežti ir padėti

gelbėti, būtent: "Vlikas laiku sutarė reikalingas Lietuvos laisvinimo priemones sustiprinti!"

Skambiai pasakytą, bet iš oficialių ir neoficialių pranešimų tos "Lietuvos laisvinimo priemonės" tik štai kaip sustiprintos: (1) vietoj prel. Krupavičiaus pastatyti op. Matulionis, Kaminskas ir Blazas, (2) vietoj p. Zalkausko — p. Devenienė ir (3) vietoj p. Gailiaus — prel. Krupavičius. Tai yra pačios ryškiausios lapkričio mėnesį nuspręstos "laisvinimo priemonės", jei neskaitysime pavidimo prezidiumo paruošti darbu programa ilgesniam laikui ir įterpti iš Vliko statutų prezidiumo kompetencijas (su atstovų prie vyriausybės skyrimu imtinai). Ar tai laikui padaryta, to gal nėra prasmės net svarstyti, nes Lietuvos laisvinimui, turbūt, vistiek, kada tai būtų padaryta arba ir iš viso nepadaryta.

O štai ir garsaus visuomenės konsolidacijos klausimo tikrai olimpiškas išsprendimas. Po to, kai iš devynių originaliųjų Vliko steigėjų jame beliko penki, prezidiumas aiškina, kad "Pagrindinės partijos, kurios demokratiniu Lietuvos seimui laikais (t. y., kai visa dabartinė jaunoji ir vidutinio amžiaus karta dar nebuvo gimusi. V. R.) atstovavo Seimuose 99% lietuvių tautos, kartu su kitu politinių grupių atstovais vienintelį įvertino padėtį, vieninteliai sutarė Vliko ateities kelią ir Lietuvos išlaisvinimą ir vieninteliai nutarė juo eiti ir tikslą, atidedant ir šalį viską, kas trukdė Vlikui darbą dėti".

Vadinasi, prezidiumas (pp. Matulionis, Kaminskas ir Blazas), reikia suprasti, ir dabar atstovauja 99% tautos. Vliko neatsitovaujama visuomenės dalis drauge su jame dalyvaujančiomis ma lietuvių ir ūkininkų Partijos grupėmis lieka tik vienas tautos nuošimtis... Kasin, ar realybėje tikrai taip yra...

Be to, lapkričio mėnesį New Yorke priimtos rezolucijos irgi rodo, kad realybėje yra ne taip, kaip prezidiumas sako. Būtent, vieningo sutarimo nebuvo, jeigu darbų programa atidėta tik projektuoti, rengti ir galbūt ateity kaip nors sutarti. Kiek girdėti, ir padėties vertinimas buvo toli gražu ne vienodas, ir dėl to padėties vertinimo, išskyrus bendrybiškus posakius, nieko ne nutarta. Pagaliau, dalykai, kurie, daugelio nuomone, trukdė ir tiesiog žlugdė Vliko darbą ligi šiol, tebėra įtraukti į numatomo "kompetencijų pasidalymo" sąrašą. Tačiau ne taip yra, kaip tame atsišaukime tvirtinama.

Gerai, — gal dažnas sakys, — tegu sau ir yra toje saulutėje šiek tiek dėmelių, bet kas gi čia bloga, jeigu atsišaukime viskas kiek dailiau pavaizduojama? Kam kliudyti pastangoms, skatinančioms žmonių tikėjimą, entuziazmą!

Dar romėnų politikuotojai, sako, žinoję dėsni, anot kurio "pasaulis nori būti apgaudinėjamas, tad ir tebūnie apgaudinėjamas". Kada nekada tokia priemonė gal ir tinka panaudoti geram tikslui... Bet vistiek tai yra cinška priemonė. Ir pasaulis, žmonės, toli gražu ne visada nori būti migla ir akis pučiami. Ypač, jei ji per ilgai pučiama, žmonės

KAS KETVIRTAS KOMUNISTAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

Isakymų. Jis kvietė smulkiuo-pasklidusio nepasitenkinimo tiek parlamentu, tiek dabartine vyriausybės sistema. Dalis tokių nepatenkintųjų balsavo už komunistus, kita gi dalis savo opoziciją išreiškė tuo, jog padavė balsus už Pierre Poujade sukeltą maištininkų judėjimą.

Buvome jau rašę, kad per pastutiniuosius mėnesius prancūzų viešajam gyvenimui savo įspaudą uždėjo abiejų radikaliosios partijos veikėjų — Mendės-

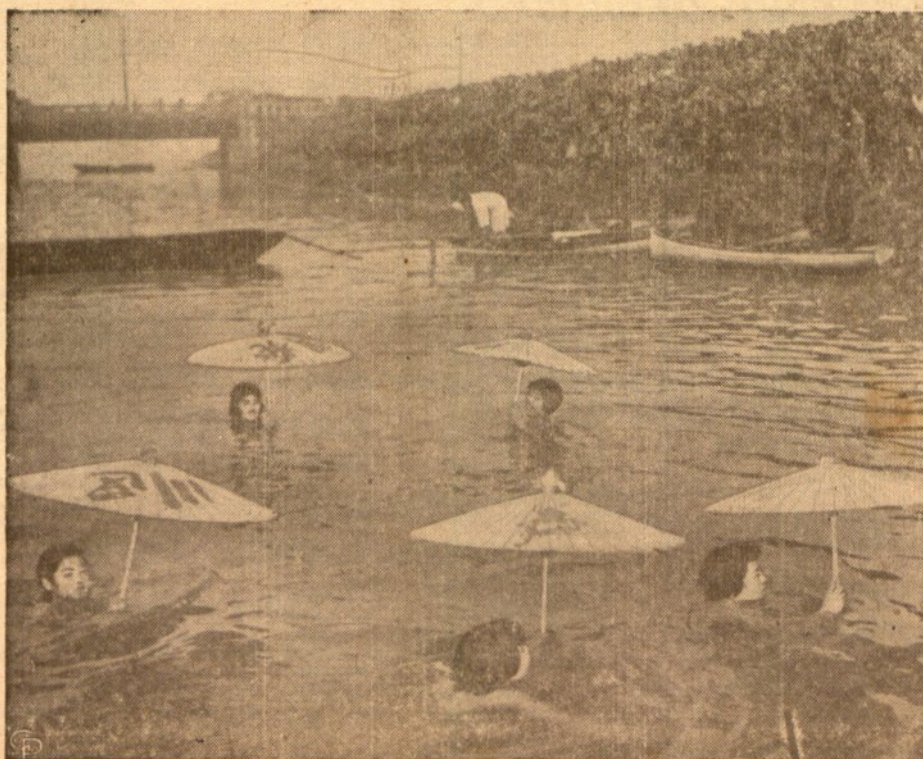
mą, jo vykdymo plano bei samatos tikslingumą ir atitinkamu laiku reikalaujamas lėšų sunaudojimo apyskaitą.

Kitas, irgi vienbalsiai priimtas nutarimas sako (cituoju iš "Draugo", 1955 m. lapkr. 25): "...aukos, renkamos Alto vardu, neturi būti skiriamos kitiems, kad ir labai svarbiems tikslams".

Interpretuok kaip nori šiuos nutarimus, bet besąlyginio pažado remti Vliką juose vistiek nėra. Gal būti remiami kitų organų (taigi ir Vliko) darbai, jei jie atitiks nutarime numatytas sąlygas. Sulyginę, kas pasakytą ALT nutarimuose, ir ką apie tai kalbėjo Vliko prezidiumas, aiškiai matome, kad prezidiumas faktus sunkiai beatpažįstamai nugražino.

"Vliko sesija pareiškė nuoširdų norą bendrai dirbti su Lietuvos nasitintiniais. atidedant ir šali visus ginčus dėl kompetencijų". — skelbia prezidiumas. O pasizūrėjus į sesijos rezoluciją dėl numatomo prezidiumo kompetencijų, ir vėl psizūrėjus į buvusio pirmininko tuo klausimu padarytą pranešimą (kuriam santykiui su diplomatinėmis institucijomis senoviskai statome ir "divide et impera" rūmus, ir kuri naujasis pirmininkas indorsavo be rezervų) matome, kad atsišaukime ir visuomenė prezidiumas kalba netiesa, tai yra, sesijos nutarima atpasakoja ne taip, koks jis yra.

Tai, tikrovės neatitinkanti gražbylė naujojo prezidiumo atsišaukime tebelidija, kad vieno prezidiumo nario pasmerktoji Rentlino olimpinė dvasia vistiek tebevejuoja ir, turbūt, neišvengiamai gyvuos, kol veikimas bus remiamas išsvaistais "tautos pavedimais", kuriu negalėio būti, nebūvo, nereikėjo ir nereikia. O kol ta dvasia gyvuos, tai ją negalės įvykdyti savo, teisingo recepto, kurį prof. Kaminskas yra minėjęs savo pranešime — "visu veidu orientuotis ir mūsi visuomenė emigracijoj ir ją laikyti savo jėga šaltiniu". Norint visuomenė laikyti savo jėga šaltiniu, reikia ją, tarp kitko, šiek tiek ir gerbti.

Japonijos mergaitės, dvasinio ir fizinio lavinimosi programoj, vandeniniame baile plaukioja su skėčiais.

France ir Edgar Faure — susivaidijimas. Pirmasis užsimanė suburti aplink save kairiuosius sluoksnius, pradedant socialistais, baigiant buv. de Gaulle šalininkų nuotrupomis, Faure gi apjungė dešiniuosius, kurių tarpe svarbiausią atramą turėjo katalikiškuose tautos respublikuose (MRP) ir vad. "nepriklausomuose" (ūkininkai, dešinieji intelektualai, stambesnieji verslininkai). Tačiau rinkimų duomenys parodė, kad nei vienas iš abiejų blokų, toli gražu, negali pretenduoti į neginčijamą vadovavimą. Abu blokai turės apytikriai po 200 atstovų, o tarp jų bus 150 komunistų ir 51 "joudelistas". Taigi, iki daugumos visiems stigs maždaug po 100 atstovų.

Daugiausia veiklumo ligšiol rodo komunistai, kurie nenuildami siūlo Mendės-France vadovaujamam blokui sudaryti "liaudies frontą". Tačiau neatrodo, kad jų siūlymams balsams bus paklaudyta. Kokios taktikos laikysis Poujade šalininkai, šiuo metu dar nežinoma pasakyti, nes šis judėjimas neturi programos, nebent visi pasiruošę maištauti prieš bet kurią valdžią, kuri rinks mokesčius.

Lieka vienintelė išeitis: ieškoti susitarimo tarp dešiniojo centro ir nuosaikiųjų kairiųjų. Tačiau paskutiniųjų metų praktika parodė, kad tarp šių susiskaldusių grupių nepaprastai sunku surasti bendrą kalbą. Surandama nepalyginamai daugiau dalykų, kurie jas skiria, nekaip interesų, kurie jungia. Galima teigti, kad prancūzų parlamentarinis režimas daugiausia nusizvyveno kaip tik todėl, kad dešiniojo centro ir nuosaikių kairės grupės nepajėgė susitarti dėl ilgametės veikimo programos. Kiekviena koalicija iširdavo, praėjus tikrai keliems mėnesiams nuo vyriausybės sudarymo. Sunku įsivaizduoti, kad naujai išrinktame parlamente tuo atžvilciu iš esmės kas pasikeistų. Padėti dar apsunkina asmeninis susisijimas tarp Mendės-France ir Faure, kurie yra neginčijamai gabūs politikai, bet kuriu bent vienas, būtent Mendės-France rodo užsienyrimo ir mažai noro dirbti taip anglosaksai vadina "team work".

Kaip tokiomis aplinkybėmis Prancūzija galės būti valdoma, nėra lengva pranašauti. Viena būtų atrodo aišku, kad nebus galima sudaryti pastovios vyriausybės, o to Prancūzijai daugiausia reikėjo. Greičiausia, kad vėl būsime liudininkai apgailėtinam reginio, kai vyriausybės kaitaliojosi po kelis kartus per metus. Tada dar labiau nusmukdys Prancūziją pasaulio akyse.

Prancūzų valstybės reikalams naujojo parlamento rinkimu išvados tikriausiai neturės teigiamų padarinių.

Naujiems uždaviniams artėjant

Naujiems ir svarbiems uždavinims įgyvendinti pagrindu yra žmonių tikėjimas, kad tie uždaviniai yra reikalingi ir įgyvendinami. Gi didžiausia uždavinimų įgyvendintojams moraline pasipirtimi yra jiems reikiamas pasitikėjimas. Bet gi ir to būtų dar per mažą svarbesniems ir stambesnio masto uždavinims įsikūnyti.

Imkim pavyzdžiui Lietuvos Nepriklausomybės Tolką. Jos pagrindiniai principai ir veikimo dėsniai paskelbti spaudoje. Daugeis juos perskaitė ir mintimis pritarė, o gal ir ne. Pritariančių eilėse vėl gi rasime žmonių, kurie lauks, kas tuo reikalu daugiau bus spaudoje parašyta. Gal ne tiek lauks dumenų, tiesioginiai liečiančią pareigą pritariantiesiems, kiek dilginančių "naujienu" iš opozicinės pusės, įprastų užgaulojimų, niekinimų, kaltinimų. Bet, turbūt, nebe daug kam ir tas bejdomu...

Bet sutikime kartą su mintimi, kad laukimas nėra pažangos ženklas. Mes jau per daug nusivylę laukimo rezultatais.

Tat kuo gi pritariantieji galėtume įrodyti savo pozityvų tikėjimą ir LNT naudingumą ir teigiamai prisidėti prie jų uždavinių įvykdymo, kuriuos Tolką yra užsibrėžusi. LNT atsišaukime sakoma, jog "LNT atskleidžia naujas galimybes dėtis nepriklausomybės kovon organizacijoms ir asmenims, gyvenimiškai suprantantiems už Tėvyneš ribų vedamos kovos pobūdį".

Kiekvienoje didesnėje lietuvių kolonijoje turime pakankamai gražų skaičių įvairių sričių intelektualų. Taip pat ir nemažai organizacijų. Vienos jų daugiau vietinio pobūdžio, siauresnio tikslo siekiančios. Kitos, kad ir skambius tikslus pasiskelbusios, tačiau iki šiol nerasdavo tinkamos progos ir atitinkančių sąlygų jungtis prie konkretnių uždavinių vykdymo, atitinkančių tikslams bei pažiūroms ir reikalaujančioms bei naudinguma. Bendroji visiems politinė bei visuomeninė nostalgija buvo bendro veikimo reikšniui.

Dabar vi neturėtu likti abejonių bent dėl vieno dienotvarkės punkto — prisidėjimas prie LNT ir priemonės tam prisidėjimui įgyvendinti. Įgyvendinti dėl to, kad formalus nutarimas jungtis į LNT irgi dar ne daug ką teišsprendžia. Čia svarbiausia nustatyti pajėgumą, kuriuo tas prisidėjimas prie LNT turėtų reikštis. Paieguomas intelektualinis ir aiškus prisidėjimo būdais ištekliams prie visoms bendru uždavinių įvykdymo.

LNT veikimo pagrindai ir dėsniai plačiai atkelia vartus visiems, kurie turi duomenų dirbti našu darbu, nepretenduojant ir titulų, pozicijas. Gal čia kai kam

teks nusivilti, kad LNT nestoja į mums jau įprastą politinę kovą toms pozicijoms užimti, kuriomis tebežaidžia VLIKas. Gal kas lauks didesnių, karštesnių mūsų politinių grupių kovos reiškinų. Bet, atrodo, kad LNT pradininkų, Lietuvių Tautinės Sąjungos, Lietuvių Atgimimo Sąjūdžio, Lietuvių Laisvės Kovotojų Sąjungos ir Santarvės pasirinktas kitas kelias — bendromis jėgomis jungtis į Lietuvai būtiną ir pirmos eilės reikalingumo darbo tolka, o grynai partinius bei organizacinius reikalus tvarkyti taip, kad bendrieji uždaviniai nebūtų slopinami.

Taigi, visi LNTalkai pritariantieji ir jai tikintieji atsidiurame naujų ir pozityvių uždavinių akivaizdoje. Ir anot Mr. Dulles, nauji uždaviniai yra pažangos ženklas. Jei atsisakai pažangos, lieki su savo senomis problemomis.

J. Č.

SKAUTAI

MOSŲ SKAUTŲ PROTESTAS INDIJOS SKAUTAMS

(skis) Chruščiovai ir Bulgani-nas savo viešnagės Indijoje metu be kitų atžymėjimų tapo pakelti to krašto garbės skautais. LSB Vadijos Užsienio Skyriaus sekretoriatas tuo reikalu pasiuntė Indijos Skautų S-gai į New Delhi apgailėstavimo laiška.

Laiške pabrėžiama, jog žinia apie Chruščiovui ir Bulganiui Indijos skautų suteiktą garbę mūsų skautams yra tiesiog nesuvokiama. Kaip Indijos skautai galėjo pagerbti tuodu asmenis, kuriems tenka tiek daug atsakomybės už visas dabartinio šimtmečio žmonijos negeroves. Primenama, kad tie du "garbės nariai" yra dabartiniai Sovietų S-gos valdovai, ir ar praeityje būvę įtakingi valdžios pareigūnai, yra tiesioginiai atsakingi už Estijos, Latvijos, Lietuvos ir kt. Europos kraštų pavergimą. Vien tik iš Lietuvos už nenorą nusilenkti sovietiniam imperialistams ištremta apie 700,000 asmenų, kurių tarpe buvo daug garbingų skautininkų. Sovietų režimas okupuotose kraštuose yra neįsivaizduojamas civilizotam žmogui. Tenai pagrindinės žmoniškumo teisės, taip atidžiai kituose kraštuose ir pačių indų žemėje puoselėjamos, — yra paneigtos milijonams pavergtųjų. Paacaliau ir skautu sąjūdis yra tenai uždraustas. Šimtai Lietuvos skautu ir jų vadų buvo išždūti, kai Sovietų S-ga 1940 m. jėga okupavo Lietuvą. Lietuviai skautai yra labai nustebinę Indijos skautų elgesiu, nes tie du asmenys prasikalto kiekvienam skautiškosios ideologijos nuostatai.

Laiškas baigiamas mūsų skautu giliu apgailėstavimu dėl tokio Indijos Skautų S-gos veiksmo.

"DU GAIDELIAI" MOSŲ MAŽIESIEMS

(skis) Toronto skautai vyčiai 1955 m. pabaigoje mūsų mažiesiems išleido knygelę "DU GAIDELIAI". Dabar, kada visokios paveikluotos knygelės anglų kalba siūlytė siūlosi vaikams į rankas. "DU GAIDELIAI" yra lietuviškas pragiedrulis kiekvienam mūsų šeimai, kur esama pradedančių skaityti vaikų. Knygelės turinys — gražiai iliustruota dainelė apie du gaidelius, kurie kėlė baltus žirnius ir t.t.

Šios knygelės kaina tik 15 centų, iš kurių 5 c. skiriamai platiniojui. Gaunama adresu — Foto-Lith Offset Printing Co., 1033 College St., Toronto, Ont., Canada, arba pas spaudos platintojus.

Teko patirti, jog norima ir daugiau panašaus pobūdžio knygylių išleisti, parenkant kai ką iš lietuvių tautosakos mokyklinio amžiaus vaikams.

L. L. KOVŲ INVALLIDŲ DRAUGIJOS VALDYBOS VIESA PADĖKA

Tariame nuoširdžią padėką už mums atsiųstas aukas.

Lietuvių Sąjungos Ramovė Brooklyno skyriaus valdybai, ir visiems aukotojams už auką atsiųstą Lietuvos kariuomenės įventės proga, 1955 met. lapkričio mėn. 27 d., \$66.08. Lindeno Lietuvių Bendruomenės surengtos Lietuvos kariuomenės šventės minėjimo proga, Bendruomenės valdybai ir visiems aukotojams už auką \$53.45. Marijonui už auką \$1.00.

L. L. Kovų Invalidų Draugijos valdyba širdingai dėkoja organizacijoms ir visiems aukotojams, oarėmusiems Laisvės Kovų Invalidus aukomis. Taip pat nuoširdžiai dėkoja už sveikinimus ir linkėjimus Kalėdų ir Naujųjų metų proga. Ta pačia proga linkime mūsų aukotojams ir visiems lietuviams laimingų 1956 metų.

Su aukšta pagarba
L. L. Kovų Invalidų Draugijos Valdyba